

Azərbaycana idxal edilən soğan gömrük rüsumundan azad edilib

Baş (adi) soğan və şalot soğanı (yaşıl soğan, habelə örtülü şəraitdə yetişdirilən və (və ya) faras soğan istisna olmaqla) idxal gömrük rüsumundan azad edilib. Nazirlər Kabineti bununla bağlı müvafiq qərar verib. Ölkəyə idxal olunan soğan mayın 1-dək gömrük rüsumundan azad olunub. Nazirlər Kabinetinin digər qərarı ilə baş (adi) soğan və şalot soğanı (yaşıl soğan, habelə örtülü şəraitdə yetişdirilən və (və ya) faras soğan istisna olmaqla) "Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisindən aparılması müvəqqəti olaraq tənzimlənən malların Siyahısı"na daxil edilib.

№ 21 (5782), 2023-cü il

Qiyməti 40 qəpik

\$ƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

4 fevral 2023-cü il (şənbə)

Bütün imkanlar səfərbər olunub

Bu il Laçın, Şuşa və Zəngilan sakinləri doğma yurda qayıda bilər

Bu il azad edilmiş hansı ərazilərə sakinlərin geri dönəcəyi açıqlanıb. Bu il Laçın şəhəri, Zabux və Sus kəndlərinin, Şuşa və Zəngilan sakinlərinin doğma yurda qayıdışı təmin edilməlidir. Bunu Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzaev komitədə keçirilən kollegiya iclasında deyib. O qeyd edib ki, "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayı-

dışa dair I Dövlət Proqramı"nda nəzərdə tutulan tədbirlərin icrası ilə əlaqədar qarşıda mühüm vəzifələr durur. "Onların tam və vaxtında yerinə yetirilməsi üçün bütün imkanların səfərbər edilib. Ölkə rəhbərinin tapşırığına əsasən, bu il Laçın şəhəri, Zabux və Sus kəndlərinin, Şuşa və Zəngilan sakinlərinin doğma yurda qayıdışı təmin edilməlidir", - deyir o qeyd edib.

Səfirlikdəki terrorun qarşısını alanlar təltif olundu

Fevralın 3-də Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının İran İslam Respublikasındakı səfirliyinə qarşı törədilmiş terror aktının qarşısını almasında iştirak etmiş şəxslərin təltif olunması ilə bağlı Sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, yanvarın 27-də Azərbaycanın İrandakı səfirliyinə qarşı törədilmiş terror aktının qarşısını alınması zamanı həyat və sağlamlıq üçün real təhlükə şəraitində xidməti borcu yerinə yetirərək mərd və qətiyyətli hərəkətlərinə görə Tağıyev Vəlif Natiq oğlu 1-ci dərəcəli "Rəşadət" ordeni ilə təltif olunub. Həmçinin Əsgərov Orxan Rəşad oğlu (ölümündən sonra) və İmanov Məhəmməd Kamil oğlu "Vətən uğrunda" medalına layiq görülüb.

1 milyard avro ayrılıb

Avropa Ukraynanın sürətli bərpasına başlayır

Avropa Komissiyası Ukraynanın sürətli bərpası üçün 1 milyard avro ayırıb. "Report"-un Şərqi Avropa bürosunun məlumatına görə, bunu Avropa Komissiyasının rəhbəri Ursula fon der Layen bu gün Kiyevdə Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski ilə birgə keçirdiyi mətbuat konfransında bildi-

O, qeyd edib ki, Avropa Komissiyası Ukraynada məktəblərin, xəstəxanaların sürətli bərpasını təmin etmək üçün 1 milyard avro ayırır və artıq prosesi koordinasiya etmək üçün xüsusi katibliyə malikdir: "Rusiya ordusunun infrastruktur obyektlərinə hücumları nəticəsində dağılmış binaların bərpası ilə yanaşı, Ukraynada məktəblər, xəstəxanalar və yollar hələ də bərpa olunmayıb. Buna görə də biz sürətli yeniləmə ilə başlayırıq. Bu, daha əhatəli bərpa prosesinin bir hissəsidir. Bunu təmin etmək üçün ilk 1 milyardın verəcəyini elan etməyə hazırəm. Artıq bizim xüsusi katibliyimiz var ki, o, işləyir və bu prosesləri koordinasiya etməyə başlayır, ona görə də dərhal başlaya bilərik", - AK rəhbəri əlavə edib.

"Ən azı yüz il kifayət edəcək"

Prezident İlham Əliyev: "Biz 2027-ci ilədək Avropaya öz qaz ixracımızı iki dəfə artırmağı planlaşdırmışıq"

"Enerji təhlükəsizliyi məsələləri hər ölkə üçün daha çox əhəmiyyət kəsb edir". Bu fikri Prezident İlham Əliyev fevralın 3-də Bakıda Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu və Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclaslarında çıxışında deyib.

Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 8-ci iclasından sonra xeyli dəyişikliklərin baş verdiyini vurğulayan Azərbaycan Prezidenti qeyd edib ki, dünya dəyişib, enerji təhlükəsizliyi məsələləri hər ölkə üçün daha çox əhəmiyyət kəsb edir:

"Enerji təhlükəsizliyi, həmçinin milli təhlükəsizlik məsələsidir. Biz yeni marşrutların qurulması və yeni resursların cəlb olunması sahəsində işləyirik. İndi görürük ki, bu, heç vaxt olmadığı qədər vacibdir.

(səh.2)

Polietilen torbalar pullu olacaq

Yavaş-yavaş insanları parça torbalardan istifadəyə öyrəşdirmək, izahedici videoçarxlar hazırlamaq lazım idi

Bakıda marketlərdə alıcılara verilən polietilen torbalar yaxın günlərdə ödənişli olacaq.

Bununla bağlı Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti tərəfindən iri market şəbəkələrinə məktub göndərilib. Məktubda qeyd olunur ki, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin müəssisəsi əsasında qalınlığı 15-20 mikron olan yüngülcəkilli polietilen torbaların nəzarət-kassa aparatlarında ayrıca məhsul növü kimi təqdim edilməsi üçün təcili tədbir görülsün və bunun nəticələri ilə bağlı Dövlət Xidmətinə 5 iş günü ərzində məlumat verilsin.

(səh.4)

ABŞ kəşfiyyatından yeni proqnoz

Qarşıdakı 6 ay Ukrayna müharibəsində həlledici olacaq

"Qarşıdakı 6 ay Rusiyanın Ukraynaya qarşı müharibəsinin yekun nəticəsini müəyyən etmək üçün həlledici olacaq".

Report xəbər verir ki, bunu ABŞ Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin direktoru Uilyam Börs deyib. O bildirib ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin danışıqlar barədə düşünür: "Qarşıdakı yarım il döyüş meydanında nəticələrlə yadda qalacaq". Qeyd edək ki, U.Börs bu ilin yanvar ayında Kiyevə gizli səfər edib.

Ukrayna Təhlükəsizlik və Müdafiə Şurasının sədri Oliksiy Danilov söyləmişdi ki, qarşıdakı 1-2 ay müharibənin taleyi üçün həlledici olacaq.

Viruslu uşaqlar məktəbə buraxılmamalıdır

Xəstələri məktəbdən təcrid etmək, ev şəraitində müalicəsini aparmaq lazımdır

(səh.5)

Naxçıvanda yeni təyin olunmuş məktəb direktoru işdən azad edilib

Naxçıvan şəhəri 12 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Turan Məmmədli işdən azad olunub.

APA-nın Naxçıvan bürosu xəbər verir ki, ötən gün yaranan insidentdən sonra bu gün məktəbin müəllimləri dərslər keçməyiblər və direktorun işdən azad olması üçün müraciətə müəllimlərin hamısı imza atıb. Etirazlardan sonra Təhsil naziri Rəhman Məmmədov məktəbə gəlib. Bu gün axşam saatlarında isə müəllimlər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Naxçıvan Muxtar Respublikadakı Səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəflinin qəbulunda olublar. Görüş səmərəli keçirilib.

Görüşdən sonra fevralın 1-də təyin olunan direktor Turan Məmmədlinin işdən azad olunduğu nazirlik tərəfindən bildirilib.

2 nəfər vəfat edib

24 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 24 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 21 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış şəxslərdən 2 nəfəri vəfat edib.

Azərbaycanda indiyədək ümumilikdə 828 042 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib. Onlardan 817 760 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 10 094 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 188 nəfərdir.

Ölkədə son sutka ərzində 1 982, hazırkı dövrdə isə 7 493 215 test aparılıb.

Azərbaycan Respublikasında COVID-19 ilə bağlı son statistik	
Ünvan	Bu gün
İnformasiya	03.02.2023
Yeni yoluxma	24
Yeni vəfat	21
Yeni sağalma	188
Yeni aktiv xəstə	1982
Yeni müalicə	2

Qərb açıq-aşkar riyakarlıq etdi

Saakaşvilinin həbsdə ölməsi indi daha çox Qərbə və ABŞ-yə lazımdır

(səh.3)

“Ən azı yüz il kifayət edəcək”

Prezident İlham Əliyev: “Biz 2027-ci ilədək Avropaya öz qaz ixracımızı iki dəfə artırmağı planlaşdırmışıq”

“Enerji təhlükəsizliyi məsələləri hər ölkə üçün daha çox əhəmiyyət kəsb edir”. Bu fikri Prezident İlham Əliyev fevralın 3-də Bakıda Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu və Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclaslarında çıxışında deyib.

Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 8-ci iclasından sonra xeyli dəyişikliklərin baş verdiyini vurğulayan Azərbaycan Prezidenti qeyd edib ki, dünya dəyişib, enerji təhlükəsizliyi məsələləri hər ölkə üçün daha çox əhəmiyyət kəsb edir: “Enerji təhlükəsizliyi, həmçinin milli təhlükəsizlik məsələsidir. Biz yeni marşrutların qurulması və yeni resursların cəlb olunması sahəsində işləyirik. İndi görürük ki, bu, heç vaxt olmadığı qədər vacibdir. Yaxşı haldır ki, biz hər bir şeyi vaxtında edirik və vaxt itirmədik. Cənub Qaz Dəhlizinin icrasında müəyyən yubanmalar oldu. Lakin bütövlükdə biz çalışdıq ki, onu mümkün qədər tez başa çatdıraq. İndi isə biz artıq onun genişləndirilməsi haqqında danışırıq”.

“Enerji təchizatımızın davamlı şaxələndirilməsinə hazırıq”

Prezident deyib ki, enerji təchizatımızın davamlı şaxələndirilməsinə hazırıq: “Cənub Qaz Dəhlizi iki ildən bir az çox vaxt əvvəl istifadəyə verildi. Bu gün biz artıq TANAP-in 16 milyard kubmetrdən 30 milyard kubmetrə qədər, TAP-in isə 10 milyard 20 milyard kubmetrə qədər genişləndirilməsi haqqında danışırıq. Biz, həmçinin alternativ enerji mənbələrindən danışırıq. Bu, əslində bizim enerji təchizatımızı davamlı şaxələndirilməsinin göstəricisidir. Biz buna hazırıq”.

“Avropaya qaz ixracımızı artırmaq üçün resurslarımız, qarşılıqlı siyasi iradəmiz var”

Dövlət başçısı qeyd edib ki, Avropaya qaz ixracımızı artırmaq üçün resurslarımız, qarşılıqlı siyasi iradəmiz və yüksək səviyyədə etimadımız var: “Ötən il vacib bir hadisə oldu və bu, bizim enerji təhlükəsizliyi sahəsində ümumi öhdəliyimizi nümayiş etdirir”. Ötən il iyulun 18-də Bakıda Avropa Komissiyasının prezidenti xanım Ursula Fon der Lyayen ilə birgə imzalandıqları “Avropa Komissiyası tərəfindən təmsil olunan Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan Respublikası arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu”nun əhəmiyyətini xüsusi vurğulayan dövlət başçısı bildirib ki, bu, əslində, bizim gələcək planlarımız üçün açıq yol xəritəsidir: “Biz 2027-ci ilə

dəlikləri necə olacaq, özəl şirkətlər buraya necə qoşula bilər. Bu, konsorsium şirkətlərin konsorsiumu olacaq və yaxud hər ölkə öz ərazisində üzərinə düşən işləri icra edəcək. Bu məsələlər barədə razılığın əldə olunmasının vacibliyini xüsusi qeyd edən dövlət başçısı bildirib: “Burada Azərbaycanın quruda və dənizdə bərpaulunan enerji resurslarından enerjinin alınması, həmin enerjinin Gürcüstanla sərhədə nəql edilməsi, bundan əlavə, Qara dənizin dibi ilə kabelin çəkilməsi məsələsi də durur. Ona görə biz planlarımızı müvafiq qaydada strukturlaşdırmalıyıq və baxmalıyıq ki, kim potensial qaydada investor rolunu oynaya

bilər. Əlbəttə, beynəlxalq maliyyə təsisatları ilə də əməkdaşlıq qurmalıyıq”.

“500 meqavatlıq günəş enerjisi stansiyasının tikilməsinə dair danışıqlar aparırıq”

Prezident bəyan edib ki, 500 meqavatlıq günəş enerjisi stansiyasının tikilməsinə dair danışıqlar aparılır: “Azərbaycanda yaşıl enerji potensialı çox böyükdür. Bu artıq təsdiq olunub”. Təkcə Xəzər dənizində külək enerjisi potensialının 157 qiqavat olduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı bildirib: “Quruda isə külək və günəş enerjisi potensialı 27 qiqavatdır. İki il əvvəl Vətən müharibəsi nəticəsində işğaldan azad etdiyimiz ərazilərdə külək və günəş enerjisi potensialı 10 qiqavatdan çoxdur. Biz Naxçıvan Muxtar Respublikasında da böyük potensial müəyyən etmişik. Hazırda biz 500 meqavatlıq günəş enerjisi stansiyasının tikilməsinə dair danışıqlar aparırıq”.

“Əminəm ki, Rumıniya və Macarıstan yaşıl enerjinin son nöqtəsi olmayacaq”

Prezident Rumıniya və Macarıstanın yaşıl enerjinin son nöqtəsi olmayacağına əminlik ifadə edib: “Bərpaulunan enerji bizim planlarımızın bir hissəsidir. Üç əsas enerji şirkəti ilə razılaşdıq və anlaşma memorandumu imzaladıq ki, biz 25 qiqavat həcmində bərpaulunan enerji resursları əsasında həm quruda, həm dənizdə külək və günəş enerjisi istehsal edək. Bu, çox böyük potensialdır”. Qara dənizin dibi ilə kabelin çəkilməsi barədə işlərin planlaşdırılmasının da önəmini vurğulayan dövlət başçısı bildirib: “Bu da Avropadakı tələbatla əlaqələndirilməlidir. Beləliklə, biz potensial əməkdaşlığımızı Avropa qitəsində görəcəyik. Əminəm ki, Rumıniya və Macarıstan yaşıl enerjinin son nöqtəsi olmayacaq”.

“Qarşıdakı illərdə milyardlarla kubmetr təbii qaza qənaət edəcəyik”

Azərbaycan Prezidenti deyib ki, qarşıdakı illərdə milyardlarla kubmetr təbii qaza qənaət edəcəyik: “Bu gün biz Azərbaycanda “Masdar” və “ACWA Power” kimi investorlarla birgə iki investisiya layihəsini həyata keçiririk. Bu, günəş və külək enerjisinin istehsalına aiddir. Onların ümumi gücü 470 meqavattır. Maliyyə təsisatları ilə məhsuldar əməkdaşlığımızı bərpaulunan enerji sahəsində də davam etdirəcəyik. Dünya Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Asiya İnfrastruktur və İnvestisiya Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası və digər maliyyə qurumları bizimlədir. Ümid edirik ki, məhsuldar əməkdaşlığımızı bərpaulunan enerji sahəsində də davam etdirəcəyik”.

İsmayıl

Laçın yolunda sülhməramlılara məxsus 58 avtomobil maneəsiz hərəkət edib

Şuşadan keçən Xankəndi-Laçın yolunda Rusiya sülhməramlılarına məxsus daha 3 avtomobilin hərəkət etməsinə növbəti dəfə şərait yaradılıb. “Report”un aksiya keçirilən ərazidəki əməkdaşı xəbər verir ki, toplanış yerində nəqliyyat vasitələrinin maneəsiz şəkildə hərəkət etməsi təmin olunub.

Belə ki, 1 yük maşını Xankəndidən Laçın istiqamətinə, digər 2 yük maşını isə Laçından Xankəndi istiqamətinə maneə-

siz hərəkət ediblər. Xankəndi istiqamətinə hərəkət edən yük maşınlarından birində texniki nasazlıq olduğundan o, qarşıda hərəkət edən nəqliyyat vasitəsinə qoşulu olub. Bu, bir daha onu sübut edir ki, yol aksiyasının keçirilməsinə baxmayaraq, humanitar məqsədlər üçün açıqdır.

Bununla da gün ərzində Xankəndi-Laçın yolunda hər iki istiqamətdə maneəsiz hərəkət edən Rusiya sülhməramlılarına məxsus avtomobillərin sayı 58-ə çatıb.

Rumıniya Prezidenti Bakıya böyük ümidlə gəlib

Təbii qaz ehtiyatlarımız bizim və tərəfdaşlarımız üçün böyük şansdır

“Rumıniya Prezidentinin Azərbaycana rəsmi səfərinin aparıcı ideyası fevralın 3-də keçirilən Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu və Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclaslarıdır”.

Bunu “Şərq”ə beynəlxalq məsələlər üzrə ekspert Əziz Əlibəyli deyib. O, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin səsləndirdiyi fikirlərə diqqət çəkib: “Ölkə başçısı deyib ki, təbii qaz ehtiyatlarımız bizim və tərəfdaşlarımız üçün ən azı yüz il kifayət edəcək. Hazırda Avropada enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı ciddi problemlər müşahidə edilməkdədir. İndiki məqamda Azərbaycan Avropa Birliyi (AB) xətti ilə Avropanın əsas enerji təchizatçılarından biridir. Bu mənada bəlkə ölkələri, eyni zamanda tərəfdaş kimi sözügedən iclaslarda iştirak edən Rumıniya Azərbaycanla enerji sazişi imzalamağın arxasınca gəlib.

Bununla Klaus Yohannisin əsas məqsədi öz ölkəsinin enerji təhlükəsizliyində Azərbaycanın böyük rol oynamasına nail olmaqdır. Bu gün həm pandemiyadan sonra, həm də xüsusilə, ikinci global fərtına dönməkdə (Rusiya-Ukrayna müharibəsi) ölkələrin iqtisadi artıma ehtiyacları, təhlükəsizlik qayğıları, dayanıqlı inkişaf problemləri, iqlim dəyişikliyi kimi ciddi problemlər var. Bütün bunları karbonhidrogen resurslarının istehsalçısı olan Azərbaycanın sayəsində müəyyən dərəcədə həll etməyə çalışırlar. Bildiyimiz kimi, haqqında danışıdığımız ölkənin şərqində Qara dəniz yerləşir. Əminəm ki, Türkiyə ilə ya-

naşı, Qara dəniz hövzəsi ölkələrinin - Rumıniya, Bolqarıstan, İon dənizi üzərindən Yunanıstan, İtaliya, həmçinin Şərqi və Mərkəzi Avropaya doğru Çexiya, Macarıstan ölkələri bu qəbildən olan tərəfdaşlardır. Heç şübhəsiz ki, Cənub Qaz Dəhlizinin Azərbaycanın enerji siyasətində ən vacib yeri tutması və beynəlxalq enerji layihəsi hesab edilməsi Rumıniya Prezidentini Bakıya gətirən səbəblərdəndir”.

Qeyd edək ki, Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannis fevralın 2-də Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gəlib. Azərbaycan və Rumıniyanın dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şəfəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb. Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannisə hava limanında Baş nazirin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov və digər rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

Sücayyət Mehti

Fevralın 3-də Bakıda, “Gülüstan” sarayında Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu və Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclaslarının açılışı olub. Artıq doqquzuncu dəfə təşkil olunan Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin iclasının keçirilməsi, eləcə də Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclasının baş tutması Azərbaycanın Avropanın enerji təminatında artan rolunu açıq şəkildə ortaya qoyur.

İqtisadi inkişafını durmadan şaxələndirərək genişləndirən Azərbaycan, bununla da, Avropanın enerji təhlükəsizliyini təkcə neft-qaz potensialı ilə deyil, alternativ enerji mənbələri hesabına da təmin etməsi işində əhəmiyyətli addım atıb. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi yeni enerji siyasətinin bu baxımdan iki əsas komponentini xüsusi vurğulamaq lazımdır. Ötən ilin fevralında Rusiya-Ukrayna müharibəsinin başlaması digər sahələrdən fərqli olaraq, enerji təminatı sahəsində vəziyyəti xüsusilə kəskinləşdirdi. Rusiyaya qarşı bir sıra sanksiyalar tətbiq etməyə başlayan Avropa ölkələri enerji təminatı üçün alternativ mənbələrə üz tutdu. Bu istiqamətdə ötən il iyulun 18-də Avropa Komissiyasının prezidenti xanım Ursula Fon der Lyayenin Azərbaycan səfəri çərçivəsində Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında “Avropa Komissiyası tərəfindən təmsil olunan Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan Respublikası arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu”nun imzalanması xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Avropa ən etibarlı bazardır

Cənub Qaz Dəhlizi ideyası Azərbaycanın iradəsi və liderliyi sayəsində reallığa çevrilməyə başlayıb

Həmin sənədi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Avropa Komissiyasının prezidenti xanım Ursula Fon der Lyayen imzalayıblar. Xüsusilə vurğulamaq lazımdır ki, artıq həmin sənədin icrasına başlanıb. Qeyd edək ki, 2021-ci ildə Azərbaycanın Avropa İttifaqı bazarına təbii qaz ixracını 8,2 milyard kubmetr təşkil edirdisə, 2022-ci ildə bu rəqəm 11,3 milyard kubmetr olub. Cari ildə isə onun həcmi ən azı 11,6 milyard kubmetr olacaq. 2023-cü ildə Azərbaycanın ixrac ediləcək təbii qazın ümumi həcmi təxminən 24 milyard kubmetr olacaq. Müqayisə üçün 2021-ci ildə bu rəqəm 19 milyard kubmetr təşkil edirdi. Azərbaycan özünün qaz təchizatının coğrafiyasını Avropa bazarına qədər genişləndirir. Bu, hamı üçün udşlu vəziyyətdir. Çünki Avropaya öz enerji təhlükəsizliyinin qorunması üçün qaz lazımdır, Azərbaycandan isə özünün nəhəng enerji resursları üçün etibarlı bazara ehtiyacı var. Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, Cənub Qaz Dəhlizi ideyası Azərbaycanın iradəsi və liderliyi sayəsində reallığa çevrilməyə başlayıb. Bu nəhəng layihə ilə bağlı ilk sənəd - Azərbaycan ilə Avropa Komissiyası arasında

Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi üzrə Birgə Bəyannamə 2011-ci ildə imzalanıb. Bu, həmin layihənin icrasının başlanğıcı mərhələsi sayılır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2013-cü il oktyabrın 29-da imzaladığı Sərəncam ilə “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsi çərçivəsində Azərbaycanın mənafeyini qorumaq və layihə iştirakçılarına dövlət dəstəyinin təmin edilməsi məqsədilə Dövlət Komissiyası yaradılıb. 2014-cü il sentyabrın 20-də “Ösən müqaviləsi”nin iyirmi illiyində Səngəçaldı

Cənub-Şərqi Avropa ölkələrinin dövlət və hökumət başçıları, nazirlərinin və beynəlxalq şirkətlərin rəhbərlərinin iştirakı ilə “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin təməlqoyma mərasimi keçirilib. Azərbaycan strateji əhəmiyyət daşıyan Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin təşəbbüskarı, səhmdarı və ev sahibinə çevrilib. Bu təşəbbüs ilk olaraq Türkiyə və Gürcüstan, sonrakı dövrdə İtaliya, Yunanıstan, Bolqarıstan, Albaniya qoşulub. Hazırda yeni və potensial tərəfdaşlar arasında Bosniya və Herseqovina, Xorvatiya və Monteneqro da yer alıb.

Millət vəkili Vüqar Bayramov deyib ki, Cənub Qaz Dəhlizi nəinki region, bütün Avropa üçün ən vacib təşəbbüslərdən sayılır. Deputat bildirib ki, Cənub Qaz Dəhlizinin reallaşması Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsi nəticəsində mümkün olub: “Büliki iclas tamamilə fərqli dövrə təsadüf edir. Rusiya-Ukrayna müharibəsinin davam etməsi, Avropada enerji böhranının dərinləşməsi və regionda diversifikasiyanın daha da prioritetləşdiyi dövrdə bu iclas genişmiqyaslı coğrafiyada enerji istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsinə təsir edəcək. Digər tərəfdən, Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyindəki rolu artmaqdadır. Ötən il Azərbaycanın Avropaya qaz ixracatı 39 faiz artıb. Bütövlükdə son 2 ildə Azərbaycan Avropa İttifaqına 20 milyard kubmetrdən çox qaz ixrac edib.

Ötən ilin iyul ayında Avropa Komissiyası ilə təchizatı iki dəfə artırmaq üçün Anlaşma Memorandumu imzalandığını nəzərə alsaq, bunun üçün qarşıdakı dövrdə istismara verilməsi planlaşdırılan “Abşeron”, “Ümid”, “Asiman”, “Şəfəq” və “Babək” kimi qaz yataqlarının işlənməsi üçün yeni sərmayələrin cəlbı də prioritet olaraq qalmaqdadır. TAP kəməri vasitəsilə Avropaya ikinci mərhələdə 20 milyard qaz nəql ediləcək. Bütövlükdə, CQD-nin ötürmə qabiliyyətinin 32 milyard kubmetrə çatdırılması imkanı var. Cənub Qaz Dəhlizi Azərbaycanın regional mövqeyinin daha da möhkəmlənməsinə imkan yaradır. Gələcək illərdə bu layihə region və qitə üçün əhəmiyyətli olmaqda davam edəcək”.

İsmayıl

Azərbaycanla əməkdaşlıq marağından da danışıb. Aİ-nin enerji komissarı Azərbaycanın külək enerjisi sahəsində potensialını vurğulayıb: "Azərbaycanın Aİ-yə bərpaolunan enerji və hidrogen enerjisi ixrac edən ölkə olmaq potensialı var. Bizim "EU for Energy" proqramı artıq bu istiqamətdə Azərbaycana dəstək verir. Biz texnologiya və özəl sərmayə təqdim edirik".

"ABŞ Azərbaycanla əməkdaşlıq əlaqələrini daha da inkişaf etdirmək niyyətindədir"

ABŞ Dövlət katibinin enerji diplomatiyası üzrə müavininin müşaviri xanım Laura Loxman deyib ki, ABŞ Azərbaycanla əməkdaşlıq əlaqələrini daha da in-

Böhranı Azərbaycan çözüür

Enerji sahəsində əməkdaşlıq Avropaya da stabillik gətirəcək

"Cənub Qaz Dəhlizi özünün Avropanın enerji təhlükəsizliyi üçün strateji vacibliyini sübut edib. Hazırda bu dəhliz həmişəkindən daha vacibdir". Bunu Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannis fevralın 3-də Bakıda Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu və Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclaslarında çıxışında deyib. Rumıniya dövlət başçısının sözlərinə görə, Rusiyanın Ukraynaya qarşı müharibəsindən sonra geosiyasi vəziyyət dəyişib:

"Avropa İttifaqı və üzv ölkələr enerji resursları istiqamətində alternativlərə üz tutub. Bu mənbələrdən biri də Azərbaycandır və Azərbaycan etibarlı tərəfdaşdır". Rumıniya dövlət başçısı xatırladıb ki, Azərbaycan və Rumıniya arasında strateji tərəfdaşlığın əsası 2009-cu ildə qoyulub: "2022-ci ildə biz enerji sahəsində görünməmiş çətinliklərlə üzləşdik. Bu çətinliklərə cavab vermək üçün Aİ hərtərəfli addımlar atıb. Azərbaycandan idxal olunan qaz regionumuzun bütün ölkələrinin enerji təchizatına stabillik gətirib. Biz Azərbaycanın və Cənub Qaz Dəhlizinin Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfəni qiymətləndiririk. Biz Xəzər dənizindən daha çox təbii qazın hasil edilməsində maraqlı olaraq qalırıq".

"Avropanın enerji təhlükəsizliyinə dəyərli töhfə verəcəyik"

Rumıniya dövlət başçısı deyib ki, ölkəsi həm enerji istehsalı üçün mövcud potensialından istifadə etməklə, həm də transşərhəd enerji nəqliyyatı infrastrukturunu vasitəsilə regionda enerji əməkdaşlığını təşviq etmək öhdəliyinə sadıqdır: "Bu baxımdan mühüm nümunə Prezident İlahəm Əliyevin 2022-ci il dekabrın 17-də Buxareste səfəri zamanı imzalanmış Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında yaşıl enerjinin inkişafı və təchizatı sahəsində Strateji Tərəfdaşlıq Sazişidir. Müqaviləyə əsasən, Qara dənizdə yaşıl elektrik enerjisi üçün sualtı kabeli inkişaf etdirəcəyik, Avropanın enerji təhlükəsizliyinə dəyərli töhfə verəcəyik. Avropa İttifaqı ilə onun üzvü olan dövlətlər, digər tərəfdən isə Azərbaycan arasında enerji sahəsində əməkdaşlıq strateji prioritetə malikdir və bazar məntiqi bunu tələb edir. İcazə verin, ölkəmin ümumi çağırışlara, xüsusən

də ümumi enerji təhlükəsizliyimizə davamlı həll yollarını tapmaq istiqamətində regional əməkdaşlığa güclü və davamlı sadıqlığımızı sizə əmin edim".

"CQD-nin həm Aİ, həm də Azərbaycan üçün vacib rolu var"

Avropa İttifaqının (Aİ) enerji komissarı Kadri Simson deyib ki, Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurasının 9-cu iclası müəkkəb bir dövrə - qlobal inkişafın risk altında olduğu və enerji təhlükəsizliyinin diqqət mərkəzinə düşdüyü bir dövrə təsadüf edir. Kadri Simson bildirib ki, Məşvərət Şurasının bu iclası Aİ, Azərbaycan və digər tərəfdaşların enerji böhranına cavab vermək və stabillik üçün birgə əməkdaşlıq etdiklərini göstərmək üçün bir fürsətdir. Aİ Komissarı Kadri Simsonun sözlərinə görə, Aİ və Azərbaycan arasında çox uğurlu əməkdaşlıq mövcuddur. O əlavə edib ki, Aİ və Azərbaycan arasında enerji sahəsində strateji tərəfdaşlıq barədə memorandum Cənub Qaz Dəhlizinin həm Aİ, həm də Azərbaycan üçün vacib rolu olduğunu göstərir. O, bu dəhliz vasitəsilə qaz həcminin artıdığını xatırladaraq vurğulayıb ki, bu həcm artması Avropa enerji resurslarının diversifikasiyasına, qaz tədarükünün stabililiyinə və təhlükəsizliyinə ciddi töhfə verir.

"Azərbaycanın Aİ-yə bərpaolunan enerji ixracı üçün potensialı var"

Kadri Simson vurğulayıb ki, Azərbaycanın Aİ-yə bərpaolunan enerji ixracı üçün potensialı var: "Azərbaycandan Aİ-yə qaz tədarükü artır. Bu, bizim Azərbaycanla artan diplomatik əlaqələrimizlə də üst-üstə düşür. Mövcud böhranı fürsətə çevirmək üçün qarşılıqlı qətiyyət var. Həmçinin bu əməkdaşlığımızın bizi gələcəkdə hansı nöqtəyə gətirəcəyinə də diqqət etməliyik. Qarşıdakı onilliklərdə təbii qaz Avropanın enerji keçidində vacib rol oynayacaq", - Aİ-nin enerji komissarı bildirib. Simson əlavə edib ki, CQD Aİ-yə boru kəməri vasitəsilə çatdırılan sabit və rəqabətədavamlı qaz mənbələrindən biri olaraq qalacaq. Onun sözlərinə görə, bu, həmçinin Xəzər regionundakı digər ölkələr üçün də bir fürsət yaradır ki, bu layihəyə qoşulsunlar. O, Aİ-nin bərpaolunan enerji sahəsində

kişaf etdirmək niyyətindədir. Bildirib ki, Prezident Cozef Bayden Xəzər dənizindən Avropaya qaz ixracı məsələsini dəstəkləyir. ABŞ Avropadakı tərəfdaşlarının enerji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün Cənub Qaz Dəhlizi layihəsini dəstəkləyib və bundan sonra da dəstəkləyəcək: "Cənub Qaz Dəhlizi Avropa üçün çox əhəmiyyətli layihədir və Azərbaycan qitənin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında aparıcı rola malikdir. Lakin Cənub Qaz Dəhlizi Avropanın yalnız enerji deyil, siyasi təhlükəsizliyinin də möhkəmlənməsində əhəmiyyətli rol oynayır. Bu layihə bir çox ölkənin əməkdaşlığına imkan yaradır ki, bu imkandan istifadə iqtisadi artımı təmin edir. ABŞ Xəzər dənizində hasil olunan təbii qazın Avropaya nəql olunmasını bundan sonra da dəstəkləyəcək və Azərbaycana yardım edəcək". Xanım Laura Loxman onu da qeyd edib ki, dünyada ekoloji problemləri nəzərə alan ABŞ Azərbaycanda yaşıl enerji istehsalına və ixracına sərmayə yatırmaqla bilər.

"Əgər "Türk axını" çəkilməseydi, bu gün çox ciddi problemlərlə üzləşərdik"

Macarıstanın xarici işlər naziri Peter Siyarto bildirib ki, Macarıstan dənizə çıxışı olmayan bir dövlət kimi enerji təchizatında, o cümlədən bu sahəyə lazımi sərmayələri yatırmaq məsələsində qonşu və digər tranzit ölkələrdən çox asılıdır. O, hökumətinin enerji təchizatına həmişə siyasi və ya ideoloji deyil, fiziki bir məsələ kimi baxdığını qeyd edib: "Enerji təhlükəsizliyi bizim üçün milli təhlükəsizlik məsələsidir və hökumət indiyə qədər etdiyi kimi bu sahəyə hər hansı müdaxilə cəhdini qətiyyətlə rədd etməyə davam edəcək". Siyarto Macarıstanın enerji təchizatının bu gün də təhlükəsiz olduğuna inandığını deyərək, bunun "böyük ölçüdə hələ də yüz faiz gücü ilə işləyən "Türk axını" qaz kəməri" ilə bağlı olduğunu vurğulayıb. O, bəzi şəxslərin bir zamanlar kəmərin çəkilməsinə mane olmağa çalışaraq sanksiya hədəfləri etdiyini, lakin layihənin iştirakçı ölkələrin cəsarətli qərarları sayəsində reallaşdığını xatırladı: "Əgər biz bu kəməri çəkməseydik, bu gün çox ciddi problemlərlə üzləşərdik".

İsmayıl

Diplomatların geri çağırılması Türkiyəyə təzyiq metodudur

Seçki öncəsi belə hadisələr çoxalacaq, Ərdoğanın seçilməsinə mane olmaq istəyirlər

Türkiyədə terror aktları təhlükəli xəbərlər və bəzi ölkələr konsulluqlarının işini dayandırmaq qərarına gəliblər. Aralarında ABŞ, İngiltərə, Almaniya və Fransa olduğu 9 dövlət İstanbuldakı baş konsulluqlarının fəaliyyətini müvəqqəti donduraq Türkiyədə olan vətəndaşlarına xəbərdarlıq ediblər. Qərardan sonra 9 ölkənin səfirləri Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılıb.

Səfirələrə Ankaranın məsələyə münasibəti çatdırılıb və Türkiyədəki bütün diplomatik nümayəndəliklərin təhlükəsizliyinin beynəlxalq müqavilələr əsasında qorunduğu vurğulanıb. Bu cür yanaşmaların yalnız terror təşkilatlarının mərkəli gündəminə xidmət etdiyi vurğulanıb. Dost və müttəfiq ölkələrdən Türkiyənin təhlükəsizlik qüvvələri ilə əməkdaşlığı gözəlməyin vacibliyi bildirilib. Türkiyənin daxili işlər naziri Süleyman Soylu ABŞ-nin terror aktları təhlükəsi ilə bağlı bəyanatları fonunda bir sıra Avropa ölkələrinin İstanbuldakı konsulluqlarını bağlamasını istəyə qarşı "psixoloji müharibə" adlandırıb. Xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu da bildirib ki, konsulluqların bağlanılması məqsədidir. O, Türkiyənin məsələ ilə bağlı xəbərdarlıq etdiyini və bunun cavabsız qalmayacağını qeyd edib.

Türkiyənin yenidən hədəf alınmasını "Şərq"ə dəyərləndirən Azad Vətən Partiyasının sədri Akif Nağı deyib ki,

2023-cü ildən qardaş ölkə üçün bütün sahələrdə yeni mərhələ başlayır. Xüsusən, siyasi və hərbi cəhətdən qardaş ölkə yüksək inkişaf dövrünü yaşayır: "Yüz il öncə imzalanmış Lozan konfransının məhdudiyyətləri aradan qaldırılıb. Türkiyə həm regionda, həm dünyada ciddi aktora çevrilməkdədir. Əlbəttə, baş verənlər Qərb ölkələrini ciddi narahat edir. Güclü və əli uzun Türkiyə ABŞ və Avropanın maraqları üçün təhdid kimi dəyərləndirilir. Çalışsınlar ki, Türkiyənin daha da güclənməsinə, söz sahibi olmasına imkan verməsinlər. Əslində, Türkiyəyə qarşı sərgilənən düşmən mövqə dövlət başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğanla, onun yeritdiyi müstəqil siyasətə bağlıdır. Türk dünyasında tarixi şəxsiyyətlərin rolu dənizmədir. Əksər Qərb ölkələri və beynəlxalq siyasi dairələr üçün Ərdoğanın hakimiyyət başında

qalması arzuolunan deyil. Türkiyədə daxili gərginlik yaratmaq, iqtidara problemlər yaratmaq məqsədilə ardıcıl addımlar atırlar. İsveç, Hollandiya, Danimarkada "Quranı-Kərim"i yandırılması, təhqir olunması da birbaşa Türkiyənin hədəf seçilməsi idi. "Quran"ı yandırmaq taktikası ilə qüran məqsədlərinə nail ola bilməyən dairələr konsulluqları əsassız bağlamaqla prosesi körükləyirlər".

A.Nağı hesab edir ki, diplomatik nümayəndələrin geri çağırılması Türkiyəyə növbəti təzyiq metodudur: "Qardaş ölkədə ab-havanı dəyişməyə, gərginləşdirməyə cəhd edirlər. Seçki öncəsi belə hadisələr çoxalacaq. Nəyin bahasına olursa-olsun, Ərdoğanın seçilməsinə mane olmağa çalışsınlar. Türkiyədəki müttəfiqlərinin hakimiyyətə gətirməyə cəhd göstərirlər. Ancaq Ərdoğan və məsləkdəşlərinin, onlara dəstək verən milliyətçilərin ciddi qüvvə olduğunu unudurlar. Muxalifət və xaricdəki dəstəkçiləri Türkiyə üçün "sürprizlər" hazırlayırlar. Amma Ərdoğanın da öz planları var. Əksər hallarda Qərbin Türkiyə hakimiyyətinə qarşı təbiiq etdiyi təzyiqlər, layihələr Ərdoğanı ziyan vurmur, əksinə, onun reytingini daha da artırır. Konsulluq layihəsi də Qərb ölkələrinin özlərinə zərər verəcək".

İsmayıl Qocayev

Qərb açıq-aşkar riyakarlıq etdi

Saakaşvilinin həbsdə ölməsi indi daha çox Qərbə və ABŞ-yə lazımdır

"Qafqaza müasir Qərb demokratiyasının cəlbəddici nümunəsini gətirmiş sabiq Gürcüstan Prezidenti Saakaşvilinin həbsxanadan yayılmış növbəti ürəkparçalayıcı görüntüləri Qərbin yalan vədlərinə inanaraq ölkəsinin maraqlarını təmin edə biləcəyini düşünən bütün siyasətçilərə bir dərs, ibrət olmalıdır!"

Bu sözləri Ədalət Partiyasının sədr müavini, politoloq Elxan Şükürlü feysbuk səhifəsində yazıb. Partiya təmsilçisi qeyd edib ki, indi çoxları Saakaşvilinin bu hala düşməsinin onun çilgən və emosional qaf-qazlı xarakterinə bağlayaraq, əsas təqsiri Rusiya Prezidenti Putində görürlər: "Gərəklik budur ki, Saakaşvili həm də Qərbin pərdəarxası sövdələşmələr üzərində qurulmuş riyakar siyasətinin gözəl örnündə can verən qurbanıdır. Doğrudanmı, hesab edirsiniz ki, bir gün içərisində öz sərhədlərindən minlərlə kilometr uzaqlıqda yerləşmiş ölkələrə qondarma bəhanələrlə qoşun yeridən, milyonlarla günahsız insanı qətlə yetirən ABŞ, NATO Saakaşvilinin

azadlığa buraxılması üçün ciddi bir əsas tapa bilərmi?! Gürcüstan hakimiyyətinə və məhkəmələrinə hər hansı təsir göstərə, yaxud onun müalicəsini təşkil edə bilmir?! Deməli, Saakaşvilinin həbsdə olması, hət-ta orada ölməsi hər kəsdən daha çox, indi elə Qərbə - ABŞ və Avropaya lazımdır!"

E.Şükürlü vurğulayıb ki, hər məhkəmə prosesində Ukrayna ilə bağlı hansısa mesajları çatdırmağa çalışan Saakaşvili Qərblə Rusiya arasında növbəti sövdələşmə məkanının Ukrayna, qurbanlığın da Zelenski olacağını ən yaxşı bilən siyasətçilərdəndir: "Görünür, bütün dünyanı Saakaşvilinin müdafiəsinə çağıran Zelenski də artıq bunu anlayıb. Məlumatı olmayanlara xatırladım ki, Saakaşvili 2019-cu ilin avqustunda Rusiya-Gürcüstan səfəri haqda "Institute for War and Peace Reporting"-in müxbiri Vajə Tavberidzeyə müsahibəsində ən böyük səhvinin Qərbə həddən artıq inanmasının olduğunu demişdi və Qərbi açıq-aşkar riyakarlıqda, Rusiya ilə pərdəarxası sövdələşmədə ittiham etmişdi".

İsmayıl

Daha 35 manatlıq menyuları görə bilməyəcəyik

Şadlıq sarayları müştəri azalmasını qiymət artımı ilə kompensasiya etməyə çalışırlar

Pandemiya şadlıq sarayları sektoruna əməliyyat ziyan vurdu. Şadlıq sarayları hələ də özünə gələ bilmir və itirilmiş gəlirlərini qiymətləri qaldırmağa çalışırlar. Bu üsul isə deyəsən, daha da ziyanı işləyir. Çünki şadlıq saraylarına üz tutanların sayında xeyli azalma var.

İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzindən "Trend"ə verilən məlumata görə, 2022-ci ildə şadlıq saraylarında sifarişlərin sayı 2021-ci ilin sərt karantin qaydaları tətbiq olunmayan dövrünə nisbətən 43.0 faiz azalıb. Bununla yanaşı, şadlıq saraylarında 2022-ci ildə qiymətlər 21.6 faiz artıb. Xüsusən, 40 manatadək olan menyularda qiymət daha çox artıb: 27.5 faiz. Dəyəri 40-80 mant olan menyuların qiyməti 20.1 faiz yüksəlib. Dəyəri 100 manatdan çox olan menyuların qiymətində də 17.4 faiz artım qeydə alınıb.

Qiymət bahalıqı əhalini şadlıq saraylarından yan ötməyə vadar edir. Ümumi qiymət artımları fonunda insanlar gündəlik və zəruri ehtiyacların qarşılanmasına daha çox önəm verir. Bu, məlum məsələdir. Bu səbəbdən də əhali toy mərasimlərini bahalı şadlıq saraylarında təşkil etmək fikrindən daşınırlar. Həm də bu yanaşma ilə ki, onsuz da demək olar şadlıq sarayları eyni menyu təklif edir. Bir-iki fərq nəzərə alınmazsa, şadlıq saraylarında eyni toy formatı düzənlənir. Sadəcə, əvvəldən özünü "bərkədən" şadlıq sarayı kimi təqdim etmiş yerlər var ki, "bərkədən" də onlara üz tutur. Orta hesabla isə əhali üçün şadlıq sarayının adı, "imici" önəmli deyil, valideynləri, qadınları toyun zərərli, yaxud keyirli başa çatacağı düşündürür. Buna görə də bahalı menyu təklif edən şadlıq saraylarına yaxın durmurlar. Bu da şadlıq saraylarına sifarişlərin azaldığına dair məlum statistikanın ortaya çıxmasına səbəb olur.

Sosioloq Ağə Salamov "Şərq" açıqlamasında şadlıq sarayları ilə bağlı belə bir mənzərənin ortaya çıxmasını səbəblərini göstərdi:

- Bundan sonra şadlıq saraylarında 25-35 manatlıq menyuları görə bilməyəcəyik. Çünki bu, sahibkara sərf etməyəcək. Dünənədək quzu etinin kiloqramını 8-9 manata alan şadlıq sarayı inzibətçisi indi 16 manata alır. Elə şadlıq sarayları

var ki, keyfiyyətli ətə üstünlük verir və bununla tanınırlar. Amma qiymət iki dəfə bahalaşmış. Keyfiyyətli ət yeməkləri də artıq bəzi qiymətə təklif olunur. Toyuq ət 3-3.50 qəpiyə idi, indi 5 manatdır. Toyuq ət 2 də bahalaşmış. Qamirələrdə, salatlarda istifadə olunan ərzaqlar - yumurta, kartof, mayonez, tərəvəzlər, digər ərzaqlar düyü, yağ... hamısının qiymətində artım baş verib. 200 qramlıq toyuq ət 70-80 qəpiyə başa gəlirdisə, indi 1 manat 20 qəpiyə başa gəlir. Yəni toy menyusunun maya dəyəridən artım var və şadlıq sarayları da qiymətləri qaldırmaq məcburiyyətindədir. Hələ bu ərzaqların daşınma xərci də artır, çünki benzinin qiyməti qalxıb. Bunlar hamısı menyuların tərtib edilməsinə və qiymət dəyişikliyinə səbəb olur. Sahibkar bəzi bəzi məhsulu ucuz qiymətə satması deyil. Üstəlik, burada saloon bəzədilməsi, dekorasiyalar, işçilərin əməkhaqqı da var və bunlar hamısı ümumi hesabla vurulanda qiymət artımı qaçılmaz olur.

A.Salamov şadlıq saraylarına sifarişlərin də ötən dövrə müqayisədə azalmasını nəzərə alaraq qiymət artımı ilə əsaslandırdı:

- Şadlıq sarayları qiymətləri qaldırırsa, əhalinin aztəminatlı təbəqəsi, əlbəttə, bu xidmətlərdən istədiyi kimi yararlanma bilməyəcək. Optimal düşünən insanlar pullarını şadlıq sarayındakı 4 saatlıq məclisə sərf etmək istəmir, nisbətən ucuz, elçatan qiymətləri təklif edən məkanları seçirlər. Müştəri azlığı da bir tərəfdən şadlıq saraylarının qiyməti qaldırmağa sövq edir. Ötən dövrlərdə ayın az qala bütün günləri əvvəlcədən bron edilirdisə, indi vəziyyət fərqlidir. Şadlıq sarayları müştəri "ovuna" çıxır. Müştəri azalmasını qiymət artımı ilə kompensasiya etməyə çalışırlar. Amma qiymətləri ucuzlaşdırma bilmirlər, çünki maya dəyəri yüksəkdir. Hec nəylə qiymət artımını kompensasiya edə bilmirlər.

Mələhat Rzaeva

mövcud olmadığı üçün biz marketlərdə müxtəlif qiymətlər görə-cəyik: "Amma bir məsələ var ki, sözügedən qərarla bağlı niyyət bellidir. Uzun müddətdir dünyada ekologiya ilə bağlı polietilen torbalardan imtina edilir. Qonşu ölkələrdə bezi hallarda polietilen torbalar qadağan edilib, bəzi hallarda isə pul ilə satılır. Yeni polietilen torbaları pul ilə satmaqda məqsəd qazanc əldə etmək deyil. Pulla satılan zaman bu torbalara tələbatın azalacağına ümid edilir. Ancaq burada zamana ehtiyac var ki, insanların davranış qaydası dəyişsin. Ona görə də Azərbaycan bu

Polietilen torbalar pullu olacaq

Yavaş-yavaş insanları parça torbalardan istifadəyə öyrəşdirmək, izahedici videoçarxlar hazırlamaq lazım idi

Bakıda marketlərdə alıcılara verilən polietilen torbalar yaxın günlərdə ödənişli olacaq.

Bununla bağlı Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti tərəfindən iri market şəbəkələrinə məktub göndərilib. Məktubda deyilən olmur ki, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mü-raciəti əsasında qalınlığı 15-20 mikron olan yüngülcəkilli polietilen torbaların nəzarət-kassa aparatlarında ayrıca məhsul növü kimi təqdim edilməsi üçün təcili tədbir görülsün və bunun nəticələri ilə bağlı Dövlət Xidmətinə 5 iş günü ərzində məlumat verilsin.

Market şəbəkələri onlara belə məktub göndərildiyini və hazırda pərakəndə satış sektorunun bununla bağlı hazırlıqlara başladığını bildiriblər. Məlum olub ki, şirkətlərə fevralın 15-dək vaxt verilib və tapşırılıb ki, bununla bağlı hazırlıq görülsün. Polietilen torbaların satış qiymətlərinə gəlincə, bununla bağlı vahid məbləğ müəyyən olunmayıb. Bunu hər şirkət özü təyin edəcək.

İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət

Dövlət Xidmətindən bildirildi ki, Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 2 fevral tarixli Qərarı ilə "Azərbaycan Respublikasında ticarət, ictimai işə, məişət və digər növ xidmət Qaydaları"na dəyişiklik edilib.

Dəyişikliyə əsasən, ticarət, ictimai işə, məişət və digər növ xidmətlərin

"Zamana ehtiyac var, 10 illərlə insanlarda formalaşmış bir ənənəni bir günün içində dəyişdirmək mümkün deyil"

göstərilməsi zamanı istehlakçılar tərəfindən malların və məhsulların daşınması üçün nəzərdə tutulan qalınlığı 15-50 mikron olan, qulplu və qulpsuz, yüngülcəkilli polietilen torbalar istehlakçılara ayrıca məhsul növü kimi təqdim edilməlidir. Satış qiyməti barədə istehlakçıya əvvəlcədən məlumat verilməlidir.

İqtisadçı-ekspert Natiq Cəfəri isə "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, selofan torbaların qiymətinin dövlət tərəfindən təyin olunma mexanizmi

torbaların ödənişli satışına keçmədən əvvəl bu istiqamətdə təşviq addımları atılmalı, maarifləndirmə işləri aparılmalı idi. 10 illərlə insanlarda formalaşmış bir ənənəni bir günün içində dəyişdirmək mümkün deyil.

Yavaş-yavaş insanları parça torbalardan istifadəyə öyrəşdirmək, izahedici videoçarxlar hazırlamaq lazım idi. Məsələn, Avropa ölkələrində müxtəlif aksiyalar həyata keçirilir. Məsələn, bir müddət iri marketlərin qarşısında pulsuz parça torbalar paylanılır. Bizdə də belə aksiyaların təşkilinə ehtiyac var. Lakin polietilen torbalara alternativ üçün mağazalar öz xərclərini artırmaq istəmirlər. Heç olmasa, dövlətin dəstəyi, müəyyən vergi güzəştləri ilə iri şirkətlər bu cür kampaniyalar keçirə bilər".

Bu torbaların 5-10 qepik civarında satılacağını vurğulayan ekspert hesab edir ki, məbləğ bir o qədər böyük olmadığı üçün bu yolla insanların polietilen torbalardan istifadəsini azaltmaq real görünür. 5 qepiyə görə heç kəs marketə cibində torbayla gəlməyəcək. Təşviq addımları atılmalıdır ki, insanların buna münasibəti dəyişsin.

Şəymən

Media reyestri qanunla tənzimlənir

Etirazçıların çıxışları xaricdən grant layihələrinin alınmasına hesablanıb

2021-ci il dekabrın 30-da "Media haqqında" yeni qanun qüvvəyə minib. Qanunun müvafiq tələblərinə uyğun olaraq, ötən ilin oktyabrından etibarən media subyektlərinin və jurnalistlərin 6 ay müddətində reyestrdən keçməsi tələb olunur. 6 ay ərzində reyestrə qeydiyyatdan keçmək üçün müraciət etməyən media subyektlərinin işinin qanuniliyinə məhkəmədə baxılacaq.

Məsələnin gündəmə gəlməsindən sonra ölkəmizdə fəaliyyət göstərən bütün ciddi mətbu orqanlar bu istiqamətdə aktiv çalışmalara başlayıblar. Qanunauyğun formada, jurnalistikanın prinsiplərinə uyğun xəbər siyasəti aparən bütün ciddi media subyektləri reyestrin olmasını müsbət hesab edirlər. Lakin son günlərdə vəziyyətdən narahat olanlar el-ayağa düşüblər. Görünür, media reyestri üçün ayrılan vaxtın daralması onların daha aktiv formada əks-təbliğata, qara piar kampaniyasına başlamasına səbəb olub. Əvvəlcədən qeyd olunub ki, jurnalistlərin reyestrə düşməsi könüllü, media subyektinin reyestrdən keçməsi isə məcburidir. Ona görə də öz peşəsinə məsuliyyətlə yanaşan, qanunlara və işinə hörmət edən bütün media qurumları və çalışanları reyestrdən keçmək üçün müvafiq tələbləri yerinə yetirməyə çalışırlar. Digər qism isə çıxış yolunu kor-korana şəkildə "icazəli media istəmirik" kampaniyasına qoşulmaqda görməyə başlayıb.

Media eksperti Müşfiq Ələsgərli "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Media Reyestrinin ləğv olunmasını tələb edən qondarma "hüquqşünasların", "media ekspertlərinin" ötən dövrlərdəki fəaliyyətlərini təhlil etsək görərik ki, onlar bu cür mövzular üzərində həmişə manipulyasiya ediblər. Qarşılarında maddi qazanc götürüblər. Ekspertə görə, onların bütün çıxışları xaricdən grant layihələrinin alınmasına hesablanıb: "Məsələ ondadır ki, Azərbaycanda mübahisəli hüquqi mövzuların Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi (AİHM) müstəvisinə çıxarılması üçün xüsusi layihə icra olunur. Layihə siyasi məqsəddir. Məhkəməyə göndərilən işlərin kəmiyyətcə çoxalması nəticə etibarilə həm də ölkəmizə qarşı siyasi təzyiqlər üçün əsas yarıdır. Məsələn, Avropa təsisatlarında məskunlaşmış "erməni lobbı qrupları" indi bir tezis üzərində xüsusi dayanırlar. Deyirlər ki, "Azərbaycan qeyri-demokratik ölkə olduğu üçün Qarabağ erməniləri bu dövlətin tərkibində yaşaya bilməz". Ruben Vardanyan da xarici KİV-ə verdiyi bütün müsahibələrində bu tezisi təkrarlayır. Həmin tezisi əsaslandırmaq üçün istinad edilən mənbələrdən biri də AİHM-ə Azərbaycandan göndərilən işlərin "kəmiyyətcə çoxalmasıdır". Azərbaycandan məhkəməyə göndərilən, insan haqları pozuntusunu ehtiva edən məsələlər kəmiyyətcə çoxalırsa, bu, "erməni şəbəkə-

sinə" Azərbaycanı tənqid etmək üçün əsas yarıdır. Bu səbəbdən də onlar Azərbaycanda mübahisəli hüquqi məsələlərin AİHM müstəvisinə çıxarılmasını ehtiva edən layihələrin ayrılması üçün lobbicilik edirlər. Layihə icraçılarından olan "hüquqşünasların" və "media ekspertlərinin" açıqlamalarından görünür ki, Media Reyestri ilə bağlı məsələni də beynəlxalq məhkəmə müstəvisinə çıxarmağa hazırlanırlar. Problem həm də ondadır ki, bu qrupda təmsil olunanlar AİHM-ə göndərilən iddiaların kəmiyyətini süni şəkildə çoxaldırırlar. Məsələn, Media Reyestrində qeydə düşə bilməyən KİV subyektlərinə, jurnalistlərə müraciət ediblər. Onları yerli məhkəmələrə müraciət etməyə həvəsləndiriblər. Xərclərini də grant layihəsi çərçivəsində ödəyirlər. Yerli məhkəmələrdə hüquqları tanınmayacağına, işi beynəlxalq məhkəmə müstəvisinə çıxaracaqlar. Onlar əminidirlər ki, yerli məhkəmələr bu KİV-ə bəraət qazandırmayacaqlar. Yaxşı bilirlər ki, Media Reyestrinə düşə bilməyən KİV-in sənədlərində problemlər mövcuddur. Əgər problem olmasaydı, Reyestr Xidməti onları qeydə alardı".

M.Ələsgərli vurğulayıb ki, "hüquqşünaslar" və "media ekspertləri" bu nüansdan sui-istifadə edirlər: "Onlar Reyestrə qeydə alınmamış KİV-ə öz sənədlərini qaydaya salmaq üçün gerçək dəstək verirlər. Əksinə, belə KİV-ə dəstək verirlər ki, məhkəmələrə məhz öz qüsurlu sənədləri ilə getsinlər. Orada uduzsunlar. Təbii ki, məhkəmələr bu saytların sənədlərindəki qüsurları görüb onları haqsız sayacaq. Beləliklə, şərait yaranacaq ki, "hüquqşünaslar" işi AİHM müstəvisinə çıxarsınlar. Bu proses "hüquqşünaslar" və "media ekspertləri" üçün sadəcə yem mənbəyidir. Nə qədər çox işi hazırlayıb məhkəmə müstəvisinə çıxarılsa, bir o qədər çox grant layihəsi, qonorar alacaqlar. Siyasi tərəflərini, milli maraqlar üçün yaratdığı fəsadları isə düşünmürlər. Qeyd etmək zəruridir ki, Azərbaycan məhkəmələrində süni şəkildə uduzduurulmuş işlərin AİHM müstəvisinə çıxarılması üçün layihələr məqsədlə şəkildə artırılır. Qarabağ danışıqlarının intensivləşdiyi, dünyanın diqqət mərkəzində olduğu bir zamanda belə süni problemlərin yaradılması erməni lobbı qruplarının işinə yarıdır".

İsmayıl

"Ərdoğanın qalib olmasını istəyirik"

Arzuxan Əlizadə: "Altılı masa" Qərb güclərinə xidmət edir"

Türkiyədə 2023-cü ilin iyun ayında keçiril-məsi planlaşdırılan prezident və parlament seçkilərinin 14 may tarixində keçirilməsi qə-rara alınıb. Prezident seçkiləri ilə bağlı hələlik bir namizədin adı ictimaiyyətə məlumdur. O da hakim "Cümhur İttifaqı"-nı təşkil edən Ədalət və İnkişaf Partiyası (AKP) və Milliyyətçi Hərəkat Partiyasının (MHP) dəstəklədiyi indiki Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanıdır. "Altılı masa" kimi bilinen müxalifə blokunun namizədi isə hələ ki məlum deyil. Ən iddialı şəxs Cümhuriyyət Xalq Partiyasının (CHP) sədri Kamal Kılıçdaroğludur. Lakin onun daha əvvəl bir neçə dəfə Ərdoğanı uduzmuş olması, xalqın mühafizəkar hissəsində reytinginin aşağı olması və "gənc, dinamik, xarizmatik" lider sayılmaması müxaliflərin ona etimadını azaldan faktorlardır. İYI Partiyasının sədri Maral Akşenerin reytingi yüksək olsa da, o, daha əvvəl prezidentlik üçün yarışmayacağını, yalnız hakimiyyət dəyişikliyinə sonra parlament üsul-idarəsinə qayıdılarda baş nazirliyə namizəd olacağını bəyan edib. DEVA Partiyasının sədri Əli Babacan namizədlik üçün iddia ilə çıxış etsə də, müxalif seçicinin gözündə keçmiş AKP-li nazir olması faktoru onu ən az populyar edən amildir. Hazırda müxaliflətin vahid namizədi kimi seçicilərin ən çox istədiyi İYI Partiyanın açıq-aşkar dəstəyini elan etdiyi şəxs İstanbul bələdiyyə sədri Əkrəm İmamoğludur. Seçkilərin əhəmiyyətli müzakirə predmetlərindən biri də Ərdoğanın namizədlik məsələsi idi. Bəzi hüquqşünaslar budəfəki namizədiyin qeyri-konstitusional olacağını iddia edirlər. Lakin əksər hüquqşünaslar bildirirlər ki, 2017-ci ildə ölkə parlament üsul-idarəsindən prezident üsul-idarəsinə keçdiyinə görə, Ərdoğanın növbəti dəfə namizəd olmasına hüquq əngəl yoxdur.

Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının sədri Arzuxan Əlizadə "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Türkiyə qardaş ölkə olduğuna görə, orada baş verən siyasi proseslər bizim üçün də maraqlıdır. Partiya rəhbəri qeyd edib ki, Azərbaycan ictimaiyyəti Türkiyədəki seçki prosesini diqqətlə izləyir: "Xüsusən, 44 günlük müharibə və ondan sonra regionda baş verən proseslər fonunda Türkiyədə keçiriləcək seçkinin nəticələri bizim üçün daha da önəm kəsb edir. Çünki Türkiyədəki seçkinin nəticələrinin həm Azərbaycana, həm də bölgədə yaşanan proseslərə ciddi təsiri olacaq. Reallıq odur ki, indiki Prezident, hörmətli Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycana əvvəlki dönəmlə müqayisədə daha çox diqqət və maraq göstərib. Məhz onun rəhbərliyi dönmində Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri özünün ən yüksək səviyyəsinə çatıb. Ölkə-

"Milli maraqlarımız da bizi ona yönəldir ki, Türkiyədə hakimiyyətdə olan partiya ilə əlaqələrimizi mümkün qədər möhkəmləndirək"

mizə qarşı təhdidlərdə, təzyiqlərdə Türkiyə daha qətiyyətli şəkildə yanımızda olub. Kritik məqamlarda bizi dəstəkləyən ilk dövlət qardaş Türkiyə olub və Ərdoğanın burada rolu danılmazdır. Etiraf etmək lazımdır ki, Ərdoğan global miqyaslı dünya siyasətçisinə çevrilib və paralel olaraq Türkiyənin də mövqeyini gücləndirib. Türkiyənin siyasi-iqtisadi və ən əsası hərbi baxımdan güclən-məsi birbaşa Ərdoğanın adı ilə bağlıdır. Türk dünyasının möhkəmlənməsində də onun səyləri göz önündədir. Düzdür, Türkiyədə iqtisadi sıxıntılar, çətinliklər də var və bunu heç kim inkar etmir. Global iqtisadi böhran, bahalaşma Türkiyəyə təsirsiz düşə bilməz. Ancaq bütün bunlara rəğmən, Türkiyə tərəqqi yolundadır. Ən mühümü odur ki, ölkə müstəqil siyasət yürüdü və heç bir siyasi-maddi gücdən asılılığı yoxdur. Əslində Qərbi narahat edən də bu məqamdır. Açıqgizli yollarla Türkiyə və onun başındakı şəxs hədəf alınır".

A.Əlizadə qeyd edib ki, Türkiyə müxalifətinə etimad çox azdır: "Arxalarında xarici dairələrin dayandığı aydın şəkildə ortadadır. "Altılı masa" adlanan müxalifət öz addımları ilə Türkiyəni təsir dairəsinə salmaqda çalışan Qərb güclərinə xidmət edir. Biz birnaməli olaraq Ərdoğanın növbəti seçkidə qalib olmasını, prezident seçilməsini istəyirik. Hətta bunu çox ciddi surətdə arzulayıırıq. Düşünürük ki, 14 may seçkiləri sadəcə Türkiyə üçün deyil, Azərbaycan və bütövlükdə region, türk dünyası üçün çox önəmliidir".

Partiya sədri rəhbərlik etdiyi AMİP-in Türkiyənin Milliyyətçi Hərəkat Partiyası və hakim AKP ilə əlaqələrinin olduğunu söyləyib: "Ancaq hesab edirik ki, həmin partiya-larla münasibətlərimiz qanəedici səviyyədə deyil. Əslində bu məsələ ağırlı yerimizdir. Ələlxüsus, istərdik ki, Azərbaycanda müxalifət partiyaları hakim AKP ilə daha sıx əməkdaşlıq içində olsun. Ümumən isə AMİP olaraq partiya mövqelərindən daha çox dövlətçilik mövqələrinə üstünlük veririk. Milli maraqlarımız da bizi ona yönəldir ki, Türkiyədə hakimiyyətdə olan partiya ilə əlaqələrimizi mümkün qədər möhkəmləndirək".

İsmayıl Qocayev

Paşinyan hökuməti erməni cəmiyyətini sülhə hazırlamır

Ermənistan öz istəyi ilə heç bir siyasi razılaşmaya razı olmayacaq

"Ermənistanda 3 milyona yaxın erməni yaşayır və biz Qarabağdakı ermənilər naminə əhali-mizi riskə ata bilmərik". Bunu Ermənistanın ha-kim "Vətəndaş Müqaviləsi" Partiyasının deputatı Qurgen Arsenyan deyib. Erməni deputatın sözlərinə görə, xalq 2021-ci ildə keçirilmiş seçkilərlə hə-zırkı müxalifət barəsində hökm çıxarıb:

"Qarabağda baş verənləri manipulyasiya etmək sizə Ermənistanda hakimiyyətə gəlmək imkanı verməyəcək, bunu unudun". Arsenyan əmin olduğunu bildirib ki, Türkiyə ilə münasibətlərin normallaşdırılması ölkəsinin milli maraqlarından irəli gəlir. O qeyd edib ki, qorxu və nifrət dolu ifadələr səsləndirməkdən çəkinmək lazımdır, çünki bu tip çıxışlar yalnız ziyan vurur. Arsenyanın açıqlamaları söz davasına səbəb olub, müxaliflərin onun çıxışına imkan verməyiblər.

Erməni deputatın çıxışını "Şərq"ə dəyərləndirən politoloq Azər Qasimov deyib ki, Paşinyanın komandası milyard Ruben Vardanyanın Qarabağa niyə gəldiyini yaxşı bilir. Analitik bildirib ki, Rusiyanın Vardanyanı Paşinyanın yerinə alternativ hazırladığını anlaşırlar: "Vardanyan Qarabağdan müharibə anonsu verəndə Paşinyanın dəstəsi sülh məsajları verir. Belə çağırışlar həmişə olub. Hesab edirik ki, bu bəyanatlar oyunun tərkib hissəsidir. Əslində nə Paşinyanın dəstəsi, nə də Vardanyan Qarabağdan

vaz keçmək fikrindədir. Sadəcə vaxt qazanmaq üçün oyun oynayırlar. Guya biri razıdır, digər isə yox, beləcə prosesı uzadırlar. Paşinyan hökuməti erməni cəmiyyətini sülhə hazırlamır. Çünki sülh məsajları ardıcıl verilsə də, sonra bunun əksi davranışlar sərgilənir. Məhz buna görə də müharibədən keçən iki ildə sülh müqaviləsi bağlamaq mümkün olmur".

A.Qasimov hesab edir ki, Ermənistan öz istəyi ilə heç bir siyasi razılaşmaya razı olmayacaq: "Bu, sadəcə sülh məsələsi olsaydı, bəlkə çoxdan nəticə əldə olardı. Ancaq bu, Ermənistanın, erməni cəmiyyətinin və xaricdəki lobbinin "ideoloji silah"dır. Bu "silah" erməni cəmiyyətini ayaqda və birlikdə saxlayan əsas ideologiyadır. Zənn edirlər ki, sülh bu ideologiyanın sonu olacaq. Nəticədə erməni cəmiyyəti deqradasiyaya uğrayacaq. Azərbaycan Ermənistanın bu "silahını" əlindən almalıdır".

İsmayıl Qocayev

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Azad sahibkarlığın və liberal iqtisadiyyatın təşviqi

Dünya iqtisadiyyatındakı son tendensiyalar, inkişaf etməkdə olan ölkələrdəki iqtisadi vəziyyət startapların dəstəklənməsi istiqamətində dövlət təşviqinin artırılmasının vacibliyindən xəbər verir.

Müxtəlif ölkələrdə sahibkarlıq fəaliyyətinin, o cümlədən startapların inkişaf etdirilməsi hökumət üçün mühüm əhəmiyyət daşıyır və bu məqsədlə özünəməxsus münbət ekosistemin yaradılması istiqamətində işlər görülür.

Bu günün uğurlu startapları sabahın kiçik və orta biznesləridir. Kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin isə ölkə iqtisadiyyatının inkişafında çox böyük əhəmiyyəti var. Belə ki, işsizliyə qarşı mübarizədə və ölkədə innovasiyanın təbii qüvvə kimi kiçik biznesin oynadığı rol danılmazdır. Startaplar həm də neftdən asılılığın aradan qaldırılması, qeyri-neft sektorunun inkişafı və bütövlükdə iqtisadiyyatın diversifikasiyası ilə bağlı hədəflərə nail olunması baxımından çox önəmlidir.

Bu, iqtisadiyyata innovasiyanı gətirən və innovativ olaraq iqtisadiyyatın inkişafını stimullaşdıran təşəbbüslərdir. Son illərin təcrübəsi göstərir ki, bütövlükdə innovasiyanın əhəmiyyətli hissəsi məhz startaplara aiddir. İnkişaf etmiş ölkələrdə iqtisadiyyatın yüksək texnologiyalar sektorunda işlə təmin olunan əhəlinin 40 faizi kiçik biznes subyektlərinin payına düşür.

Azərbaycanda əlverişli biznes mühitinin yaradılması, vergi güzəştləri və biznesləri dəstəkləmə üçün real dövlət proqramlarının həyata keçirilməsi son illər geniş tətbiq olunur. Vergi Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərlə Azərbaycanda mikro və ya kiçik sahibkarlıq subyekti olan startapların "Startap" şəhadətnaməsi aldığı tarixdən innovasiya fəaliyyətindən əldə etdikləri gəlirləri 3 il müddətinə gəlir və mənfəət vergisindən azad olub. Bundan əlavə, mikrobiznes, kiçik

və orta sahibkarlıq subyektləri üçün gəlir, mənfəət, əmlak vergisi üzrə güzəştlər də nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, "Startap" (Start-up) dedikdə yeni bir innovativ ideyanın reallaşdırılması və yaxud daha əvvəldən mövcud olan hər hansı bir biznes proseslərin tam fərqli formatda təqdim olunması və yaxud özündə innovativliyi səciyyələndirən sahibkarlıq fəaliyyəti başa düşülür. "Startap" şəhadətnaməsi vergi ödəyicisi olan mikro və yaxud kiçik sahibkarlıq subyektlərinə verilir. "Startap" şəhadətnaməsi gəlir və ya mənfəət əldə etmək məqsədilə istehsal olunan, innovativ təşəbbüsə əsaslanan, rəqabətqabiliyyətli, eləcə də digər startap məhsulu (xidməti) ilə eynilik təşkil etməyən məhsul (xidmət) istehsalı üçün təqdim edilir.

Ölkəmizdə innovativ sahibkarlığın inkişafı, startapların ideyalarının və startap ekosisteminin inkişafına dəstək məqsədilə bir sıra güzəştlər tətbiq olunur, xüsusi zonalar, inkubasiya və akselerasiya mərkəzləri fəaliyyət göstərir,

luğuna öz töhfəsini verəcək.

Bu günlərdə "Startap" şəhadətnaməsinin verilməsi üçün yaradılmış Ekspertlər Şurasının növbəti toplantısının keçirildiyini xatırladan Azərbaycan İnternet Forumunun Prezidenti Osman Gündüz "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, daha 2 qurum "Startap" şəhadətnaməsi alıb. Onun sözlərinə görə, toplantıda "Startap" şəhadətnaməsi almaq üçün KOBİA-ya sənəd təqdim edən 3 sahibkarlıq subyektlərinin müraciətinə baxılıb. İddiaların səlahiyyətli nümayəndələri qısa müddətli təqdimatlar ediblər. Ekspertlər Şurasının qiymətləndirilməsi əsasında 2 quruma "Startap" şəhadətnaməsi

Startaplar ölkəmizdə sahibkarlıq fəaliyyətini daha da canlandıracaq

Bu sahə ölkəmizin iqtisadi inkişafına və insanların məşğulluğuna öz töhfəsini verəcək

qrant müsabiqələri keçirilir. Bu təşəbbüslər mütərəqqi beynəlxalq təcrübə, müasir global meyillər nəzərə alınmaqla daha da genişləndirilməkdədir.

Azərbaycan dünyada "Startap" meyarlarını müəyyənləşdirmiş və bunu müvafiq qərarla təsdiq etmiş ölkələr sırasındadır. Şəhadətnamələr Ekspertlər Şurasının rəyi əsasında KOBİA tərəfindən verilir. İndiyədək 88 sahibkarlıq subyektinə "Startap" şəhadətnaməsi verilib.

Ekspertlərin fikrincə, startapların sayı artırılaraq genişləndirilməsi daha innovativ tədbirlərin, xüsusən də qeyri-neft sektorunun inkişafına hesablanan layihələrin və təşəbbüslərin maliyyələşməsinə imkan verəcək. "Startap" və kiçik bizneslər üçün yaradılan bu vergi güzəştləri ölkəmizdə sahibkarlıq fəaliyyətini daha da canlandıracaq, ölkəmizin iqtisadi inkişafına və insanların məşğul-

nin verilməsi tövsiyə edilir.

O.Gündüzün sözlərinə görə, hazırda startaplara yeganə dövlət dəstəyi İqtisadiyyat Nazirliyi tabeliyində KOBİA-nın verdiyi "Startap" şəhadətnaməsidir. Bu məqsədlə yaradılan Ekspertlər Şurasının bir neçə dəfə iclası keçirilib: "Startap"

mayan "Startap" üçün bu sənədin hansısa birbaşa təsirləri yoxdur.

Ola bilər ki, bu dövlət sənədini əldə edənlər investisiya almaq üçün də "Startap" vəziyyətlərini daha üstün etmək istəyirlər. Amma fərqi nə olmaq lazımdır ki, "Startap" şəhadətnaməsi yalnız 3 il

"Gəlirlər əldə edəndə, ilk mərhələdə startaplara dəstək olduqca vacibdir. Müvafiq qurumlar məsələlərə diqqəti artırmalı, investisiya mühitinin yaxşılaşması üçün səyləri gücləndirməlidir"

şəhadətnaməsinin üstünlüyü ondan ibarətdir ki, bu statusu qazananlar 3 il müddətinə əldə etdikləri gəlirlər üzrə mənfəət və gəlir vergisindən azad olunurlar. Müşahidələr isə göstərir ki, gəliri olmayan startaplar da "Startap" şəhadətnaməsi almaq üçün müraciətlər edirlər. Gəliri ol-

müddətinə verilir.

Digər üstünlükləri əldə etmək üçün də vaxtından tez, qurumun heç bir gəliri olmadan da "Startap" şəhadətnaməsinin əldə edilməsi "Startap"ın sonrakı inkişaf mərhələsində, gəlirlər gətirdiyi zaman vergilərdən azad olunmaqla bağlı ciddi

problemə çevriləcək.

Bununla da "Startap" yeganə dövlət dəstəyindən də məhrum olmuş olacaq. Odur ki, "Startap" şəhadətnaməsi üçün müraciət edənlər yaxşı olardı ki, bu prosesə məhz gəlirlər əldə edildiyi zaman baş vursunlar".

Ekspert deyib ki, hazırda ekosistemdə daha ciddi mövcud problemlərdən birisi startapların ilkin inkişaf dövründə əldə edə biləcəyi dəstək və investisiyalarla bağlıdır. Burada dövlət dəstəyinə, universitetlərin dəstəyinə ciddi ehtiyac var: "Yeni gəlirlər əldə edəndə, ilk mərhələdə startaplara dəstək olduqca vacibdir.

Müvafiq qurumlar məsələlərə diqqəti artırmalı, investisiya mühitinin yaxşılaşması üçün səyləri gücləndirməlidir. Qanunverici baza təkmilləşdirilməlidir. İnnovasiyaların inkişafı ilə bağlı, Vəncur maliyyələşmə ilə bağlı sənədlərin hazırlanmasının uzun müddət gecikdirilməsi sektorda ciddi ləngimələrə səbəb olur".

Şəymin Bayramova

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

bilər. Bu mənada hansı yöndən baxsaq, birgə universitetin yaradılması təhsilimizin yalnız xeyrinə olacaqdır. Mütəxəssislər də bu fikirdədir ki, Azərbaycan-Türkiyə birgə universiteti təhsilimizin inkişafında vacib amillərdən biri olacaqdır. Universitetin fəaliyyətində nələrlə önəm verilməli, tədris

Universiteti fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda İtaliya ilə də birgə universitet açma təcrübəmiz var. Bundan başqa, Bakı Ali Neft Məktəbinin nəzdində Cənubi Koreya ilə birgə universitet yaradılıb. Məsələnin digər tərəfi Türkiyənin hansı universitetlə birgə universitet yaradılacağıdır. Yəni bu məsələdə hansısa konkret ali məktəb iştirak etməyəcək, yoxsa dövlət səviyyəsində yeni bir təhsil ocağı yaradılacaqdır? Hesab edirəm ki, humanitar sahə üzrə birgə universitetə ehtiyac yoxdur. Zəhmət olmasa ali məktəblərdə ümumi türk tarixi, ədəbiyyatı, dili tədris olunur. Birgə universitet ölkəmizdə ehtiyac olan digər

Humanitar sahə üzrə universitetə ehtiyac yoxdur

Türkiyə ilə birgə universitet ölkəmizdə ehtiyac olan digər sahələr üzrə yaradılmalıdır

Azərbaycan-Türkiyə birgə universiteti ideyası reallaşmaq üzrədir. Prezident İlham Əliyev Türkiyənin milli təhsil naziri Mahmut Özeri və Türkiyə Böyük Millət Məclisinin bir qrup üzvünü videokonfrans formatında qəbul edərkən bu haqda danışıb. Prezident bildirib ki, Türkiyə ilə Azərbaycan arasında dostluq və qardaşlıq münasibətləri bütün sahələrdə uğurlu inkişaf edir.

Və qardaş ölkənin təhsil nazirinin və Türkiyə Böyük Millət Məclisinin bir qrup üzvünün Azərbaycan səfəri əlaqələrimizin daha da genişlənməsinə töhfə verəcək. Təhsil sahəsində əməkdaşlıqda böyük nailiyyətlərin əldə olunduğunu qeyd edən dövlətimizin başçısı Azərbaycan-Türkiyə birgə universitetinin yaradılmasının böyük önəm daşıdığını da deyib. Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra təhsil sahəsində ilk əməkdaşlıqlar təbii ki, qardaş ölkə Türkiyə ilə quruldu və bir neçə təhsil müəssisəsi fəaliyyətə başladı. Tədris proqramı, ümumi mühiti də sovet təhsil sistemindən fərqlənən bu müəssisələr bitirənlər hazırda bir çox sahələrdə özünü təsdiqləməkdədir. Türkiyə təhsil sisteminin beynəlxalq reytinglərdə yüksək pillələrdə qərarlaşması, dünyəvi olduğu qədər də milli olması, şəxsizdir. Eyni zamanda bu universitet türk dünyası və ümumtürk coğrafiyası üçün gələcəyə açılan böyük bir qapı ola

proqramları necə tərtib edilməlidir?

Təhsil Xidmətləri Araşdırma və Təhlil Mərkəzinin rəhbəri Kamran Əsədov "Şərq"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, Azərbaycan-Türkiyə birgə universitetinin yaradılmasıyla bağlı mühüm mesajlar verilir və bu, sevindiricidir:

"Burada daha çox texnologiya, iqtisadiyyat, turizm, memarlıq, inşaat ixtisaslarına önəm verməliyik. Açıcağımız birgə universitet həmçinin reytingli olmalıdır"

- Türkiyə ilə birgə universitetin yaradılması həm siyasi, iqtisadi, həm də mədəni və tarixi əlaqələrimiz baxımından labüd görünür. Bizə ən yaxın, qardaş, dost, köməyə ehtiyac duyduğda ilk yanımızdan olan ölkə Türkiyədir. Türkiyə Azərbaycandan üçün hansı əhəmiyyəti daşıyırsa, Azərbaycan da Türkiyə üçün eyni əhəmiyyəti daşıyır. Tarixi köklərə, tarixi hadisələrə baş vurmağa ehtiyac duymuram. Bunlar bəllidir. Bizə qardaş ölkə ilə, kökümüz, dilimiz, dinimiz bir olan ölkə ilə birgə universitetin yaradılması labüddür. Hələ təəssüf ki, buvaxtədək yaradılmayıb. Uzun illərdir ki, bu məsələni təklif edirik. Həzrət ölkəmizdə Fransa-Azərbaycan

sahələr üzrə yaradılmalıdır. Burada daha çox texnologiya, iqtisadiyyat, turizm, memarlıq, inşaat ixtisaslarına önəm verməliyik. Açıcağımız birgə universitet həmçinin enerji ixtisaslarının özündə ehtiva etməlidir və reytingli olmalıdır. Azərbaycanda İKT ixtisaslarında ciddi şəkildə zəiflik və boşluqlar var. Bu istiqamət üzrə ölkənin ali təhsil müəssisələri düzgün kadr hazırlığı həyata keçirə bilmir. İkili universiteti seçərkən Türkiyənin texnologiya üzrə ixtisaslaşmış Yıldız Texniki Universitetini, Qara Dəniz Texniki Universiteti, 9 Eylül Universiteti və Ege Universitetini seçə bilərik. Həmçinin ikili universitetdə bütün ixtisaslar üzrə qəbul həyata keçirməliyik. Lazım olan ixtisasları seçməliyik.

K.Əsədov xatırladı ki, işğaldan azad olmuş Qarabağda tikinti-quruculuq işlərində Türkiyə şirkətləri də çalışır. Türkiyənin bu sahədə də böyük təcrübəsi var:

- Türkiyənin Çorum şəhəri ilə qardaşlaşmış Füzuli şəhərinin bərpası ilə bağlı birgə layihələrdə Azərbaycan Texniki Universiteti və Hitit Universiteti iştirak etməyəcək. Bu barədə AzTU ilə Türkiyənin Hitit Universiteti rəhbərliyi arasında razılaşma mövcuddur. Belə birgə layihələrə də üstünlük verilməli, iki ölkənin uyğun ixtisaslar üzrə ali məktəbləri birgə əməkdaşlığı genişləndirməlidir.

Mələhet Rzaeva

"Bu sınaqdan da üzüağ çıxacağıq"

Sahib Aliyev: "İrandakı dinsiz rejimə bağlı ünsürlərin, ideoloji virusların ölkəmizdə epidemiya yaratmalarının önünü kəsəcəyik"

"GALLUP International Association" şirkəti Ermənistanda rəy sorğusu keçirib. Sorğuda qoyulan suallardan birinə verilən cavabdan belə bəlli olub ki, revanşizm haqqında düşünən respondentlərin 40 faizi İranın, 34,2 faizi Fransanın, 30 faizi Rusiyanın, 27,8 faizi isə ABŞ-nin onlara hərbi-siyasi dəstək göstərəcəyinə ümid edirlər". Bu barədə millət vəkili Sahib Aliyev deyib. Deputat bildirib ki, Ermənistanın kimin qanadının altında yaşamasına, hansı dövlətə forpostluq etməyə üstünlük verməsinə gəldikdə isə rəyi öyrənilənlərin cəmişi 4,8 faizi İranın adını çəkib:

"Maraqlıdır, Tehrandakı dinsiz rejim-dənse, Rusiyaya forpostluq etməli olduqlarını düşündülər təqribən 5 dəfə çoxdur. Ancaq Azərbaycanla savaş başlarsa, hərbi-siyasi dəstəyi daha çox İrandan gözləyirlər. Səbəbi sirr deyil. Birincisi, onlar görürlər ki, İran Azərbaycana Ermənistandan da düşməncəsinə yanaşır. İkincisi, Qarabağ uğrunda gedən savaşlarda dinisiz rejimdən hərtərəfli yardım alıblar. Ermənistan xarici işlər nazirinin müavini Vahan Kostanyan bu yaxınlarda, həftə otən ilin sentyabr döyüşlərində də İranın onlara köşfiyyət xarakterli və hərbi-texniki dəstək verdiyini etiraf etdi. Yəni bu realıqlardır revanşizm üzərində düşünən hayları İranı özlərinin ən yaxın müttəfiqi gözümdə görməyə vadar edən. İndi sizdən soruşmaq istərdim, Azərbaycanda belə bir rejimə qulluq edənlər necə adlanmalıdır? Biz aramızda elələrinin varlığına dözməliyikmi? Güc strukturlarımız bizə qarşı qatı düşməncilik siyasəti yeridən rejimə xidmət edən o cür yaramazları bir-bir, yaxud dəstə halında üzə çıxarıb hara lazımdır ora da göndərir. Və mən bunu alqışlayıram! Ancaq cəmiyyət olaraq biz nə edirik? Xeyli dindarlarımız var ki, İrana bağlıların təsiri altında xüms verirlər. Onlar anlayırlarmı ki, verdikləri o pullar, hərbi-texniki dəstək şəklində haylara ötürülür. Azərbaycan dövlətinin, bütövlükdə millətimizin əleyhinə yönələn məqsədlərə sərf edilir. Pulun var, qonşuluğundakı kasıba əl tut, digər xeyriyyəliklər et, yağı

sifət, yüngülsəqqal düşməne niyə göndərsən?"

Parlament üzvü vurğulayıb ki, cəmiyyət olaraq bizim belə məsələlərdə barışmaz mövqə sərgiləməmiş güc strukturlarımızın casusluq edən şəxsləri tutub həbsə atmalarından heç də az önəmli deyil: "Görmürük ki, Laçın yolunda aksiya keçirən, vətəndaş mövqeyi ortaya qoyan, çoxu gənclərdən ibarət soydaşlarımızın təəssübkeşliyi kimləri, hansı çevrələri qıcıqlandırır? Ona görə ki, təkçə dövlətimizin deyil, bütövlükdə xalqımızın vətənpərvərlik, dövlətə bağlılıq, yetkinlik dərəcəsi, öz milli maraqlarının təmini uğrunda təşkilatlanmaq bacaranları müəyyənləşdirəcəkdir. Ümid edirəm, 50 milyonluq xalq olaraq bu sınaqdan da üzüağ çıxacağıq. İrandakı dinsiz rejimə bağlı ünsürlərin, ideoloji virusların ölkəmizdə epidemiya yaratmalarının önünü kəsəcəyik. Əziz dostlar, ortaya mövqə qoyun, dinsiz rejimə ideoloji doğmaları bizim cəmiyyətə sırimağın, Azərbaycanı öz yolundan döndərməyin mümkünsüzlüyünü göstərin".

İsmayıl

Nazpərinin bacısının xəstəxanadan görüntüsü yayıldı

Xəbər verdiyimiz kimi, Xalq artisti Nazpəri Dostəliyevanın müğənni bacısı Zeynəb Dostəliyeva xəstəxanaya yerləşdirilib.

İfaçı ciyərlerinden əziyyət çəkir. ATV-də yayımlanan "A-dan Z-yə" verilişi Dostəliyevanın xəstəxanadan görüntülərini yayımlayıb.

Qeyd edək ki, Zeynəb Dostəliyevanın xəstəxanaya yerləşdirilmə xəbərini ilk dəfə Axşam.az saytı yayımlamışdı. Onun ciyərində problem var.

Xeyli gecikmiş addımdır

Naxçıvan DİM-də yoxlamalar çoxdan aparılmalı idi

"Naxçıvan Dövlət İmtahan Mərkəzində hüquq-mühafizə orqanlarının yoxlamalar aparması olduqca normaldır. Hətta

deyərdim ki, xeyli gecikmiş addımdır".

Bunu "Şərq"ə tanınmış jurnalist, "Ovqat.com" saytının baş redaktoru Heydər Oğuz deyib. Onun sözlərinə görə, bu qurumun niyyəti məmurların səviyyəsini müəyyən etmək deyil. "Məqsəd kimlərsə işdən çıxarmaq və yerinə başqa birisindən rüsvət alaraq, boşalan vəzifəyə təyin etməkdir. Yaxud da imtahanlardan keçən məmurların "dərisini soymaqla" yerində saxlamağa çalışıb. Mənə bir jurnalist kimi bu istiqamətdə xeyli şikayətlər edilib".

Jurnalist həmin şikayətləri araşdıraraq, belə bir qənaətə gəlib: "Naxçıvan Muxtar Respublikasının Baş naziri Səbuhi Məmmədovla DİM rəhbəri İsmayıl Qəribli ələ verərək, rüsvət mexanizmi yaratmağa xidmət edib. Üstəlik, Naxçıvan ölkəmizin tərkib hissəsidirsə və vahid mərkəzdən kadr seçimi aparan, bunun üçün sertifikatıya imtahanları keçirən Azərbaycan DİM varsa, ona paralel dövlət qurumu yaratmağın anlamı nədir?! Bu, arabanın 5-ci təkərinə bənzərmir?! Adətən bizim kimi ölkələrdə arabanın 5-ci təkərləri rüsvət yığmaq üçün nəzərdə tutulur. Naxçıvan "xan"ının 27 illik fironluğunun korrupsiyaya əsaslandığını nəzərə alsaq, bu cür paralel qurumların ən yaxşı halda bürokratik süründürməçilik yaratmağa, ən pis halda isə separatçı məqsədlərə xidmət etdiyi bəllidir. Hər iki hal dövləti cinayətdir. Azərbaycan hakimiyyəti bunun qarşısını almalıdır".

Qeyd edək ki, hüquq-mühafizə orqanları Naxçıvan Dövlət İmtahan Mərkəzində (DİM) yoxlamalar keçirir. Yoxlamaların səbəbinin 2022-ci ilin dekabr ayında müəllimlərin işə qəbulu ilə bağlı keçirilən imtahan suallarının satılması iddiası barədə olduğu bildirilir.

Məlumatı Naxçıvan DİM-in mətbuat katibi Məmməd Babayev təsdiq edib.

Sücayyət Mehti

Halal adam

Yadigar kişi doğulduğu torpağa bağlılığını tamamilə fərqli şəkildə izhar edib

Vətəni təkcə şairlər, musiqiçilər tərənnüm etmir.

Azərbaycanın ən sadə insanları da Vətəni böyük sevgisi ilə, səmimi şəkildə tərənnüm edə bilirlər. Vətənə sevgini hər kəs özünəməxsus şəkildə çatdırır. Kimisi işiylə, əməyi ilə, kimisi qələmə aldığı əsərlərlə. Canını Vətənə fəda edənlər də var: Şəhidlərimiz, qazilərimiz. Lən-kəranda yaşayan, uzun illər bənnə işləmiş Yadigar Seytullayev doğulduğu torpağa bağlılığını tamamilə fərqli şəkildə izhar edib.

"Şərq"ə gələn Yadigar bəy redaksiyaya bir şeir təqdim etdi. Özü qələmə aldığı şeir deyildi, yox. Bu, imzası çoxlarına tanış olan Bəşir Kəşərlinin yazmış olduğu şeirdir. Hansı ki məhz Lənkərana həsr olunub. Böyük ailəsinin halal zəhmətiylə saxlamış, indi də nəvələriylə vaxt keçirən Yadigar bəyin redaksiyaya gəlişi, özündən, ailəsindən daha çox məhz doğulduğu torpaq, Lənkəranın mehriban, istiqanlı, qonaqpərvər və vətənpərvər insanları haqqında danışması və bu şeiri təqdim etməsi Lənkəranın təmsilçisi Azərbaycan sevgisinin təzahürü idi. Həmin şeiri Yadigar bəy və Lənkəran əhalisinin Vətən sevgisinə ayna tutaraq təqdim edirik.

Daş üstə daş qoymusan,
Məhəbbətlə dolusan,
Neçə qanı yumusan,
Sən də şəhid olmusan,
Dünya görmüş gözünlə
Ululardan ulusan,
Vəzir-xan Lənkəran,
Həzi, Aslan Lənkəran.
Günəşimsən, ayımsan,
Baharımın, yayımsan,
Allahdan payımsan,
Zəfərinə, ünümü
Asımna yuyımsan,
Xoş sədəmsən, ünümsən,
Toyumsan, düyünümsən,
İftixarım Lənkəran,
Kaman, tarım, Lənkəran.

"Şərq"

Onlar cəmiyyətə yararlı övlad böyüdürlər

Evdar qadınların sosial müdafiəsi ilə bağlı siyasətə yenidən baxılmalıdır

"Azərbaycanda evdar qadınların sosial müdafiəsi ilə əlaqədar siyasətə yenidən baxılmasına və mütləq xarici təcrübənin tətbiqinə ciddi ehtiyac var". Bu sözləri "Azərbaycanda evdar qadınların sosial müdafiəsi problemləri və beynəlxalq təcrübə" mövzusunda keçirilən dəyirmi masada "Şəffaflıq Azərbaycan" Korupsiyaya Qarşı Mübarizə İB-nin icraçı direktoru Əliməmməd Nuriyev deyib.

Evdar qadınların sosial müdafiəsi və yuvenal ediliyyə ilə bağlı təkliflər təqdim edildiyini vurğulayan Ə.Nuriyev hesab edir ki, bu gün ömrünün məhsuldar dövrünü evdar qadın kimi keçirən, cəmiyyət üçün övladlar böyüdən qadınlar boşandıqda, yaxud forsmajor hallar ilə üzləşdikdə sosial cəhətdən tamamilə müdafiəsiz vəziyyətdə qalırlar: "Bir qayda olaraq ailənin mənzili, evi evlilik rəsmiləşənə qədər əldə edilir, yaxud kişinin valideynlərinin sərəncamında olur. Qadın əmlaka iddia edə bilmir, uzun illər evdar qadın kimi fəaliyyəti isə onun əlverişli iş tapmasını çətinləşdirir, pensiyaya çıxdıqda isə yalnız yaşa görə pensiyaya ümid edə bilər. Nikah müqaviləsi bağlanması halları isə çox azdır. Hökumət bu real problemləri nəzərdən keçirməli və çıxış yolları tapmalıdır".

Tədbirdə "Şəffaflıq Azərbaycan" Korupsiyaya

Qarşı Mübarizə" İB-nin icraçı direktoru Əliməmməd Nuriyev təşkilatın və "Uluçay" Sosial-iqtisadi İnnovasiya Mərkəzi İB-nin Avropa İttifaqı və BMT İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarlığının (OHCHR) dəstəyi ilə icra etdiyi "Azərbaycanda uşaqların və həssas qadınların insan hüquqlarının monitorinqi və müdafiəsi" layihəsi barədə məlumat verib. Layihə əlaqələndiricisi Zaur İbrahimli görülmüş işlərdən söz açıb. Layihə çərçivəsində qadınlara göstərilmiş hüquqi yardım barədə məlumat verib.

Şəymən

Ən azı min manat gəliri olmalıdır

İqtisadçı: "Vətəndaşlar artan xərclərdən xilas edilməlidirlər"

"Orta statistik Azərbaycan ailəsinin minimum ehtiyaclarını ödəmək üçün heç olmasa, 1000 AZN-dən yuxarı gəlir olmalıdır".

Bunu "Şərq"ə iqtisadçı-ekspert Nazim Bəydəmirli şəhərlərarası (rayonlararası) avtobus marşrutlarında səmişin biletlərinin bahalaşmasından danışarkən deyib. Ekspert diqqətə çatdırıb ki, vətəndaşların qazancının az olması Azərbaycanda əsas problemlərdəndir: "İşsizlik faizi yüksəkdir. Lakin hökumət statistikasında işsizlik və yoxsulluqla bağlı rəqəmlər demək olar ki, saxtalaşdırılır. İşsiz statusu vermək

üçün məşğulluq idarələrində iş yeri olmayan şəxs kimi qeydiyyatda düşənlərə müxtəlif bürokratik əngəllər yaradılır. Eyni zamanda rayonlarda pay torpaqları, bundan əlavə, Vergi Ödəyicisi Eyniləşdirmə Nömrəsi (VÖEN) olanlar işsiz kimi qeydiyyatda alınmırlar. Gündəlik səmişindəşımara tariflərindəki dəyişikliklər insanların həyatında çox böyük xərclərə gətirib çıxaracaq. Hökumət vətəndaşlarımızın daha çox vəsait qazanması üçün şərait yaratmalıdır. Ehtiyacı olan şəxslər sosial yardımla təmin olunmalıdır. Eyni zamanda güzəştli kateqoriyadan olan vətəndaşlarımıza (tələbə, pensiyaçı, qazi, şəhid ailələri) ictimai nəqliyyatda kompensasiya etmək üçün abunə kartları, digər vəsaitlər verməklə həmin adamlar artan xərclərdən xilas edilməlidirlər".

Qeyd edək ki, şəhərlərarası (rayonlararası) avtobus marşrutlarında məsafəyə uyğun səmişin biletlərinin yeni tarifləri elan olunub. Bunu Bakı Beynəlxalq Avtovağzal bildirib. Yeni qiymətlər fevralın 3-dən qüvvəyə minib. Tarif (qiymət) Şurasının 31 yanvar 2023-cü il tarixində keçirilən növbəti iclasında daşıyıcı şirkətlərin müdirlərinə baxılıb və ictimai nəqliyyatda səmişindəşımara xidmətləri üzrə yeni tariflər təsdiq edilib.

Sücayyət Mehti

Axşam 11-də yatmayanların immuniteti çökür

Güclü immunitetin ikinci sirri sağlam qidalanmadır

İmmunoloq və teleparıcı Andrey Prodeus böyüklərdə və uşaqlarda güclü immunitetin formalaşmasına səbəb olan üç əsas qaydanı açıqlayıb.

"Medicina" xəbər verir ki, mütəxəssisin tövsiyələri yutubda "Doctor" kanalında yayımlanıb. Həkim düzgün yuxu rejimini bu qaydalar-dan biri adlandırdı.

"Əslində, yaxşı immunitet nə qədər və necə yatmağımızdan, nə vaxt yatmağımızdan, nə vaxt qalxmamızdan asılıdır. Təxminən sa-

at 23:00-dan 3:00-a qədər immün hüceyrələri və sümük iliği yeni hüceyrələr yaradır, digərləri isə enerji toplayır.

Güclü immunitetin ikinci sirri sağlam qidalanmadır. İmmün hüceyrələr D vitamini olmadan işləyə

bilmez, odur ki, bu elementlə zəngin qidaların pəhrizə daxil edilməsini tövsiyə edirəm. Bundan əlavə, dəmir çatışmazlığı immunitetə zərər verə bilər.

Üçüncü qayda elbəttə ki, artıq çəkinin qarşısının alınmasıdır. Niyə? Çünki piy və artıq çəki hüceyrələrimizi məcazi mənada obez edir, həm də tənbəlləşdirir", - immuno-loq izah edib.

O, yekunda bildirib ki, artıq çəkili insanlarda immün hüceyrələrin sayı qorunub saxlanılır, lakin onların işinin effektivliyi azalır.

"4 kq çəki atmışam, amma bədənimdə yığılma var"

Aparıcı arıqlamaq üçün ciddi pəhrizə başladığını söyləyib

"Hər zaman yazırlar ki, Kamila Babayeva artıq çəki alıb. İndi arıqlamışam... Eva hazır pəhriz yeməkləri gətirən şirkətlə danışmışam. 4 kiloqram çəki atmışam. düzdür, çox deyil, amma bədənimdə yığılma var".

Bu sözləri axşam.az-a açıqlamasında aparıcı Kamila Babayeva deyib. Aparıcı arıqlamaq üçün ciddi pəhrizə başladığını söyləyib.

K.Babayeva yeni layihə istəməsi arzusunu da etiraf edib:

"Çox maraqlı layihələr istəyirəm. Adama elə gəlir ki, müəyyən vaxtdan sonra tükənərsən, istəməzsən. Yox, əksinə, nəse yeni bir şey etmək istəyirsən. Amma darıx-

dırıcı nəse istəmirəm. Ağlımda hazırda heç nə yoxdur. İnanıram ki, maraqlı nəse olacaq".

"Ən çox baxdığınızı veriliş hansıdır" sualına aparıcı belə cavab verib:

"Kimisə qırmağı, birinin adını çəkim, biri qalsın istəmirəm. İstəyirəm ki, içi mən qarışıq bütün aparıcılar keyfiyyətli işlə tamaşaçı qarşısına keçsin. Televiziya vaxtı keçir. Hansısa məclisə gedirsən, deyirlər, televiziya baxmırıq. Amma 10 dəqiqə sonra baxırsan danışdırlar, məlu-

matlıdırlar. "Baxmıram" deyənlər də baxır. Amma baxıb zövq almaq, qürur duymaq lazımdır. Elə bir zamanın tez bir zamanda gəlməyini arzulayıram".

"Yuxu"

"Şərq" tanınmış şair Taleh Mansurun "Yuxu" şeirini təqdim edirik.

Göyün xəyalımdı,
yerin yuxumdu,
Sən olan yuxular dərin yuxumdu.
Xəyalım çəkilib göylərindədi,
Yuxuya dalmışam sənin yerində-
Şirin yuxuların sərin yerində...
Yəqin, oyanmaram özümə qalsa,
Hey yuxu görədim gözümə qalsa.
Bir də ki, sən özün yaxşı bilirsən,
Səntli yuxuların dayazı olmur.
Yağış, qar töksə də,
ayazı olmur;
Nə qışı, nə də ki, payızı olmur.
Sənə düşmənlər olan sərsəri duyğu
Yad olur canımda özgəyə dönür.
Bulanıq yuxular durulur sənə,
Aynaya çevrilir, güzgülə dönür.
Bir zaman olur ki, o şənlə güzgülə,
Əksimi göstərən o şənlə güzgülə
Özümü görürəm,
yozuram sənə.
Əlimdən nə gəlir,
nə gəlir başqa,
Ən gözəl şeiri yazıram sənə.
Daha nə istəyirsən,
şəir olursan...
Misraya çevrilib, bəndə dönürsən.
Axtarma özünü, itirmə məni,
adın dilimdədi
qəndə dönürsən...

"Nar"ın dəstəyi ilə Fibonacci Games oyunlarının finalı keçirilib

"Nar"ın dəstəyi ilə ölkənin ilk intellektual-əyləncəli oyunu olan Fibonacci Games oyunlarının 9-cu mövsümünün finalı keçirilib.

IFIBONACCI
GAMES

Artıq 6-cı ildir ki, hər həftə yüzlərlə intellektual asudə sevənləri Fibonacci Games oyunları bir yərə yığır. Bu mövsümün final oyununun qaliblərinə isə mobil operator "Nar" dəyərli hədiyyələr təqdim edib. Qeyd edək ki, intellektual hərəkatın kütləviləşməsində böyük rol oynayan Fibonacci Games oyunlarının bu mövsümündə 40-dan çox komandaya müxtəlif sahələrdən olan suallar verilib. Yarışın həm Azərbaycan, həm rus dillərində olması daha çox insanın bir araya gəlməsini təmin edib.

Hər zaman müasir trendləri izləyən "Nar" mütləq qi və progressiv gənclərə dəstəyini bu cür intellektual layihələrlə ifadə edir. Mobil operatorun bu istiqamətdə gördüyü işlərə nar.az/projects sahifəsindən tanış ola bilərsiniz.

Elan

Hərbi Dəniz Qüvvələri leytenantı Həsənov Davud Səbuhi oğluna məxsus MN 0064384 №-li zabitin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırılı
Baş redaktorun i müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Mələhat Rzayeva, Şəymən Bayramova,
İsmayıl Qocayev, Aygün Tahir,
Nihat Müzəffər, Sücayyət Mehti

Texniki heyət:

Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, İlaha İbrahimova,
Nailə Cabbarlı, Fazilə Məmmədova

Qəzet "Şərq"ın
kompüter mərkəzində
yığılır, səhifələnilir və
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və informasiya
Nazirliyində qeydə alınıb.
Lisenziya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti,
"Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi:

"Muğanbank" ASC baş ofis
Kod: 506162
VÖEN: 1400122681
M/H: AZ41NABZ0135010000000018944
S.W.I.F.T.: MUGAAZ22
AZM hesab nömrəsi: AZ76MU-
GA400603803000225AZM00
VÖEN 1300414651 İndeks: 0330

Tirajı: 1550 Sifariş: 317

“Bobi” ən yaşlı it oldu

30 yaşında Ginnesin Rekordlar Kitabına düşdü

30 yaşlı “Bobi” adlı it Ginnesin Rekordlar Kitabı tərəfindən dünyanın ən yaşlı iti elan edilib.

“Şərq” xarici mediaya istinadən xəbər verir ki, Saf Rafeiro do Alentejo cinsindən olan “Bobi”, ən çox yaşayan it tacını 23 yaşlı “Cihuahua Spike”dən alıb.

Ginnes rəsmilərinə Bobinin varlığı barədə məlumat verilməzdən əvvəl “Spike” rekordçu kimi cəmi iki həftə keçirdi. “Bobi” bütün həyatını Portuqaliyanın cənubundakı Conqueiros kəndində Kosta ailəsi ilə yaşayıb.

Ginnesin Rekordlar Kitabının saytında yer alan məlumata görə, “Bobi” fevralın 1-nə kimi 30 il 266 gün keçirib.

Turan

Təbiətin xilas

Nəslə tükənməkdə olan maral cinsi doğuldu

Nəslə kəsilməkdə olan xalalı maral cinsinə aid balanın dünyaya gəlməsi təbiətin, ekologiyanın xilas hesab edilir.

“Şərq” xarici mediaya istinadən xəbər verir

ki, maral balası Polşanın Poznan Milli Parkındakı heyvanxanada dünyaya gəlib. Maral balasının ilk addımlarını atdığıni əks etdirən fotolar paylaşıldıqdan sonra minlərlə insan tərəfindən bəyənilib və “dünyamız xilas oldu” nidaları ilə müşayiət olunub. Fotolarda maral balasının yanından ayrılmayan anasının onu daim təqib etdiyi, yaxınlaşaraq onlara baxmaq istəyən ziyarətçilərin nəzərlərindən qorumağa çalışdığı əks olunur. Bala da anasının yanından ayrılmır, onun hərəkət və davranışlarını izləyir. Maral balasının erkək və ya dişi olduğu hələ məlum deyil. Bala 18 günlükdür və bu, son illərdə doğulmuş 5 xalalı maral balalarından biridir. Latin dilində “ruso unicolor” adlanan sambar cinsli maral növü Hindistan yarımadası, Cənub-şərqi Asiya və yaxın adalarda məskunlaşıb. Bu marallar ağılayışa bənzər səs çıxararaq bir-birini səsləmək məşğurlur. Erkək maralların buynuzları 1 metrə qədər uzanır. Ekosistemdə önəmli əhəmiyyətə malik olan xalalı marallar “nəslə tükənməkdə olan” növlərə aiddir və onları ovlamaq qadağandır. Xalalı marallar mühafizə olunur və sayları artсын deyə müxtəlif ölkələrdə xüsusi ekoproqramlar icra edilir.

Mələhet

Bura "baba və nənələr ölkəsi" ola bilər

70 yaşlı qocalar da valideynlərinin qayğısına qalır və işləməyə davam edirlər

Doğum səviyyəsinin aşağı düşməsi və yaşlı əhalinin artması ilə Yaponiya gələcəkdə “baba və nənələr ölkəsi” ola bilər. Dünyanın ən yaşlı cəmiyyətinə malik Yaponiyada əhalinin təxminən üçdə biri 65 və daha yuxarı yaşdadır. Gənc əhalinin sürətlə azalmasını davam etdiyi ölkədə 70 yaşlı qocalar valideynlərinin qayğısına qalır və işləməyə davam edirlər.

“Şərq” xarici mediaya istinadən xəbər verir ki, Şərqi Asiya ölkəsi Yaponiyada illik doğum sayı ilk dəfə 2022-ci ildə 800 mindən aşağı düşüb. 2023-cü ilin əvvəlinə olan məlumata görə, Yaponiyanın 124,77 milyonluq əhalisinin 29 faizi 65 yaşdan yuxarı, 11,6 faizi isə 0-14 yaş aralığındadır.

Yaponiya 65 və yuxarı yaşda olan ümumi əhalinin sayına görə dünyada birinci yerdədir. Onu 24,1 faizlə İtaliya, 23,3 faizlə Finlandiya izləyir. Da-

xili işlər və Rabitə Nazirliyinin 2022-ci il məlumatına görə, 75 və yuxarı yaşda olan əhalinin sayı 19,3 milyon nəfərə, 65 və yuxarı yaşda olanların sayı isə 36,2 milyon nəfərə yüksəlib.

Səhiyyə, Əmək və Rifah Nazirliyinin 2021-ci il məlumatına görə, ölkədə 100 yaşdan yuxarı insanların sayı 86 mini ötüb. Yaşı 100-dən yuxarı olan əhalinin sayı 51 ildir ardıcıl olaraq artır. Əhali və Sosial Təminat Tədqiqatları üzrə Milli İnstitutun məlumatına görə, 2040-cı ilə qədər 65 və daha yuxarı yaşda olan insanların nisbəti Yaponiyada ümumi əhalinin 35 faizini keçəcək.

Yaponiyanın Baş naziri Fumio Kişida Yaponiyanın doğum nisbətinin aşağı düşməsi ilə “sosial funksiyalarını itirmək ərafəsində” olduğunu və bu il uşaq tərbiyəsi siyasətlərinə diqqət yetirəcəklərini açıqlayıb. Uşaq tərbiyəsinin asanlaşdırılmasını

“gələcək üçün ən təsirli sərmayə” olaraq xarakterizə edən Kişida doğum nisbətini geri qaytarmaq üçün “öncə uşaq iqtisadiyyatı və cəmiyyət” fəlsəfəsini vəd edib.

“Ölkə iqtisadiyyatının və cəmiyyətinin davamlılığını və inklüzivliyini nəzərə alaraq, uşaqların tərbiyəsinə dəstək bizim ən mühüm siyasətimizdir”, - Kişida bildirib.

Hökumətin tabeliyində olan Uşaq və Ailə Agentliyi aprel ayından fəaliyyətə başlayacaq. Kişida, iyun ayına qədər bu əhatəli siyasətlərin büdcəsini iki dəfə artırmağı planlaşdıracağını vurğulayıb.

Turan

Lotereya oyununda səhv etdi 17 milyon avro qazandı

Fransa vətəndaşı elektron biletin oyun tarixinin seçilməsinə verdiyi səhv nəticəsində lotereyada 17 milyon avro udub.

Azertac xəbər verir ki, Fransanın qumar oyunlarını tənzimləyicisi “Francaise des jeux” bunun yanvar

ayında baş verdiyini bildirib. Lotereyanı internet vasitəsi ilə oynayan iştirakçı öz bəxtini cümlə günü, ayın 13-də sinəmaq istəsə də, tarix seçiminə səhvən yanvarın 14-nü qeyd edib.

Adının açıqlanmasını istəməyən 40 yaşlı fransalı bundan sonra işdən çıxaraq sahibkarlıqla məşğul olmağa, ev almağa və səyahət etməyə hazırlaşır.

2021-ci ilin oktyabr ayında Fransa Polineziyası sakini “EuroMillions” lotereyasında 220 milyon avro udaraq bu oyunun rekord cek-potunu qazanmışdı.

Ebru Gündəş sevgilisiylə barışıb Dubaya getdi

Türkiyəli məşhur müğənni Ebru Gündəş sevgilisi Rəssan Khoshnawla barışıb.

Lent.az xəbər verir ki, cütlük Dubayda tətillərən kameralara yaxalanıblar.

Əldə edilən məlumatlara görə, Rəssanın ailəsi cütlük arasında 22 yaş fərqi ni problema çevirdikdən sonra onları ayrılıb.

Qeyd edək ki, 11 illik həyat yoldaşı Reza Zarrabdan boşanan Ebru Gündəş özündən 22 yaş kiçik iş adamı ilə sevgili olub.

"Facebook" istifadəçilərinin sayı 2 milyardı ötdü

Dünyanın nəhəng sosial şəbəkə platforması “Facebook” istifadəçilərinin sayı 2 milyardı çatıb.

Bakupost.az bildirir ki, sosial

şəbəkədən gündəlik istifadə edənlərin sayının dekabr ayında orta hesabla 2 milyard, yəni dünya əhalisinin təxminən dördə birinə çatdığı açıqlanıb.

Qeyd edək ki, Instagram və WhatsApp-in da sahibi olan Meta, keçən il işçilərinin təxminən 13 faizini işdən çıxarmışdı.

Dekabr ayına qədərki üç ay ərzində şirkət gəlirinin illik müqayisədə 4 faiz azalaraq 32,2 milyard dollar olduğunu bildirdi.

Mark Zukerberq, şirkətin xüsusilə gənc istifadəçilər arasında populyar olan TikTok kimi rəqiblərlə qarşılaşarkən diqqət yetirdiyi video məhsulu Reels ilə irəliləyiş əldə etdiyini deyib.

Göz damcılarında davamlı istifadə infeksiya yaradır

Oftalmoloq Günay Əliyeva: “İstənilən damcıların həkimin nəzarəti olmadan təyin olunmasının əleyhinəyik”

Amerikalı mütəxəssislər göz damcılarının istifadəsi ilə bağlı araşdırma aparıblar.

“Lent.az” xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, araşdırmalara görə, göz damcılarının istifadəsi davamlı infeksiyanın inkişafına səbəb ola bilər.

ABŞ-nin 11 ştatında göz damcılarının mütləmə olaraq istifadə edən 50 nəfərin eksrriyyətinin gözündə infeksiya aşkarlanıb.

Araşdırma nəticəsində infeksiyaya yoluxanlardan birinin öldüyü, üç nəfərin isə görmə qabiliyyətini itirdiyi məlum olub. Bəzilərində isə tənəffüs yolu və sidik yollarının infeksiyaları müşahidə edilib.

Qeyd edək ki, mütəxəssislər damcılarının istehsal prosesi zamanı çirklənmə biləcəyini ehtimal edir.

Oftalmoloq Günay Əliyevanın “Şərq”ə açıqlamasına görə, göz damcılarının çox sadə və mürəkkəb göz problemlərini müalicə etmək üçün istifadə edilən salin tərkibli məhlullardır: “İstənilən göz damcılarının tərkibində konservant-

lar var. Konservantların uzunmüddətli istifadəsi gözde quruluq əmələ gətirə bilər, qıcıqlandırma və hətta reaksiyalar verə bilər. Buna görə də istənilən damcılarının həkimin nəzarəti olmadan təyin olunmasının əleyhinəyik. Lakin burada süni göz yaşlarını çıxarmalıyıq. Süni göz yaşlarına rahatlıqla, gözə baxmamış tökə bilərsiniz. Ancaq tərkibində formkoloji qurğular olan damcılarının gözə ziyanı ola bilər. Bu damcılar həkim nəzarətsiz və uzun müddət tökdükdə gözə çox ziyanı ola bilər. Allergik əlamətləri olan bir çox pasientlərlə olur ki, onlara steroid damcılar yazıblar və bu damcılar mirvarı suyu katarakta əmələ gətirir, həmçinin göz təzyiqinin qalxmasına gətirib çıxara bilər. İstənilən halda oftalmoloq məsləhəti olmadan göz damcılarının tökülməsi məsləhət deyildir”.

Həkimin sözlərinə görə, göz damcılarının davamlı istifadəsi (məsələn, qlaukoma-da) dakriostenozun risk amili sayılır.

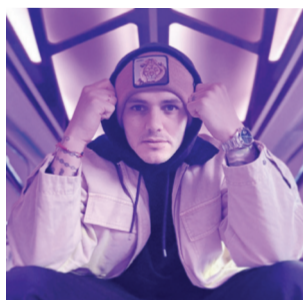
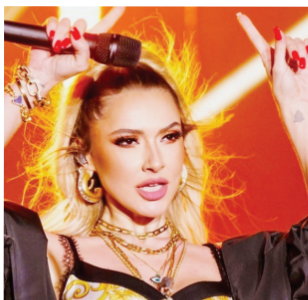
Şəymən

Hadisənin yeni sevgilisi ortaya çıxdı

Türkiyəli müğənni Hadisənin yeni eşqə yelkən açdığı iddia olunub.

Axşam.az xəbər verir ki, ifaçının “Qalatasaray”ın futbolçusu Mauro Lcardi ilə münasibətdə olduğu iddia edilib. Aparıcı Ebru Şancının iddialarına görə, bu barədə məlumatı sözügedən komandanın oyunçularından birinin həyat yoldaşından öyrənib.

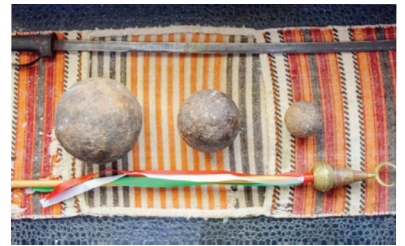
Qeyd edək ki, tez-tez eşq həyatı ilə diqqət çəkən Hadisə bundan əvvəl Cənubi azərbaycanlı iş adamı Rza Zarrab və ötən il ailə qurub boşandıqı Mehmet Dinçerlə gündəmdən düşmək bilmirdi.

Osmanlı yadigarı...

500 illik top mermiləri bugünədək qorunub saxlanılır

XVI yüzillikdə Osmanlı imperiyasının Anadolu'dakı ən önəmli silah istehsalı mərkəzlərindən olan Biləciliyın Söyüdlü əyalətində o dövərə aid top mermiləri bugünədək qorunub saxlanılır. Söyüdlüdə dəmirçilik geniş yayılmışdır. Dəmirçilər küre ilə dəmir əridib silah düzəldirmiş.

Burada Osmanlı ordusunun şanına şöhrət qatan, dünyanın ən güclü ordularını param-parça etmiş sursatlar istehsal edilib. Onlar arasında top mermiləri də var. Mermilərin bəziləri bu gün də Söyüdlü muxtarlığında sergilənir. Amma təkcə burada deyil. Bəzən yerli əhali tarla şumlayarkən, əkin sahələrində çalışarkən mermilərə rast gəlirlər. Kəndlilərin üzə çıxardığı top mermiləri muxtarlığa gətirilərək qorunur və nümayiş edilir. “Şərq” “NTV.com.tr”yə istinadən bildirir ki, bu haqda Anadolu Agentliyinə Biləcik Şeyx Ədəbəli Universitetinin ədəbiyyat fakültəsinin tarix bölümünün müəllimi dosent doktor Rəfiq Arkan məlumat verib. R.Arkan deyib ki, Biləcik XVI yüzillikdə Osmanlı İmperiyasının silah-sursat istehsal edilən ərazi olub. Buradakı müəssisədə top mermiləri, güllələr istehsal edilmiş. Müəssisənin 700-ə qədər işçisi olub. Sultan Süleyman Qanuni dövründə işçilərin sayı artaraq 1700-ə çatıb. Bu say nəzərə alınmaqla müəssisənin silah istehsalının da artdığını söyləmək olar. 1565-ci ildə 30 min daş, 35 min dəmir güllə sifariş edildiyinə dair sənədlər var. Osmanlı sultanı Orxan Qazi dönəmində bu ərazi “Küre-i Kebir Karyesi” kimi (böyük emalatxana, karyer) kimi tanınıb.

Mələhet

Baş nazir yeni modeli bəyanib

5 dollarlıq əskinaslarda Çarlz əks olunmayacaq

Kraliçanın ölümü çox şeyləri dəyişdi. Avstraliya hökuməti Böyük Britaniyaya meydan oxumağa başlayıb.

İngiltərə Birləşmiş Krallığının kraliçası II Elizabeth vəfat etdikdən sonra Böyük Britaniyanın müstəmləkəsi olmuş ölkələrdə mərkəzdənqaçma meylləri müşahidə edilməyə başlayıb. İngiltərə müstəmləkəsi olmuş Avstraliyada da bu hiss olunur. Avstraliyanın Baş naziri Entoni Abanəsinin rəhbərlik etdiyi Sol İşçi Partiyası hökuməti yeni 5 dollarlıq əskinaslarda III Çarlzın deyil, yerli xalqın nümayəndələrinin əks olunmasına qərar verib. Yerli xalqın nümayəndələrinin əksi olan əskinas modeli baş nazir tərəfindən bəyənilib və buraxılmasına icazə də verilib. Bu qərarı ölkədə təpki ilə qarşılayanlar da var və onlar bu dəyişikliyi mərkəzdən yayınma kimi qiymətləndirir. Avstraliya Mərkəzi Bankı da yeni 5 dollarlıq əskinasların çapına müsbət rəy verib. Bildirilir ki, hökumətin əskinasların üzərindəki fotonun dəyişdirilməsi qərarı avstraliyalıların mədəniyyəti və tarixini şərəfləndirir. Liberal Partiya lideri Peter Dutton isə dəyişikliyi “dəlilik” adlandırıb. Yaşıl Partiya üzvləri isə dəyişikliyi dəstəkləyir və bunu “müstəmləkə bağlarının qoparılması” hesab edirlər.

Mələhet